

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O INSPEKCIJAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, septembar 2013. godine.

Z A K O N

O INSPEKCIJAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se vršenje inspekcijskog nadzora iz nadležnosti federalnih organa uprave, inspekcijski poslovi federalnih inspekcija i njihov djelokrug, jedinstveni postupak inspekcijskog nadzora u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Federacija), radi osiguranja izvršenja zakona i drugih propisa (u daljem tekstu: propisa), organizacija Federalne uprave za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Federalna uprava) i rukovođenje, prava, obaveze, i odgovornosti inspektora, prava i obaveze subjekata nadzora, odnosi između Federalne uprave i kantonalnih inspekcijskih organa, preventivno djelovanje inspektora u vršenju inspekcijskog nadzora i druga pitanja koja su značajna za funkcioniranje inspekcijskog sistema Federacije.

Član 2. (Definicije pojmova korištenih u Zakonu)

Pojmovi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) „**inspekcijski organ**” – federalni organ nadležan za vršenje inspekcijskih poslova;
- 2) „**inspektor**” – državni službenik sa posebnim ovlastima i odgovornostima;
- 3) „**inspekcijski nadzor**” – vrsta upravnog nadzora koja se ostvaruje neposrednim uvidom u zakonitost rada, poslovanja i postupanja pravnih i fizičkih lica koja obavljaju određenu djelatnost i građana u pogledu pridržavanja zakona i drugih propisa, te poduzimanje upravnih i drugih mjera za koje su ovlaštene zakonom odnosno drugim propisom (u daljnjem tekstu: zakoni i drugi propisi);
- 4) „**inspekcijski poslovi**” – poslovi za koje su ovlaštene inspektori u okviru inspekcijskog nadzora, a to su:
 - a) **preventivni** - preduzimanje mjera i radnji radi sprečavanja povrede propisa;
 - b) **korektivni** - donošenje rješenja o otklanjanju nedostataka, zabrani poduzimanja radnji koje su u suprotnosti sa zakonima i drugim propisima i drugih upravnih mjera i radnji za koje je inspektor ovlašten posebnim zakonom ili drugim propisom;
 - c) **represivni** - podnošenje zahtjeva i prijava nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka, ako povreda propisa predstavlja prekršaj ili krivično djelo i izricanje novčane kazne putem izdavanja prekršajnog naloga;
 - d) **inspekcijski pregled** – neposredni pregled poslovnih prostorija i drugih objekata, procesa rada i zaštite na radu, proizvoda, robe i usluga, isprava i druge dokumentacije, kao i drugih radnji u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora kod pravnih i fizičkih lica;
 - e) **kontrolni inspekcijski nadzor** – kontrola u izvršenju i postupanju subjekta nadzora po naloženim upravnim i drugim mjerama u postupku otklanjanja uočenih nepravilnosti;
- 5) **Predmet prekršaja, subjekt nadzora, stručna institucija, lista provjera**
 - a) „**predmet prekršaja**” – predmeti, robe, proizvodi, sredstva rada, pružene usluge ili radnje i druge stvari i materijali kojim je učinjen prekršaj ili krivično djelo ili su nastali u izvršenju ili pokušaju izvršenja prekršaja ili krivičnog djela;

- b) „**subjekt nadzora**” – je pravno lice, pravno lice sa javnim ovlastima, fizičko lice registrirano kod nadležnog organa za obavljanje određene djelatnosti i fizičko lice koje obavlja određenu djelatnost bez rješenja nadležnog organa i građani, nad kojim se vrši inspekcijski nadzor
- c) „**stručna institucija**” – ovlaštena organizacija za ispitivanja i ocjenjivanje usaglašenosti stanja i proizvoda sa propisima;
- d) „**lista provjera**”-ček lista – lista provjera sačinjena na osnovu zakona i drugih propisa, koja čini sastavni dio naloga za vršenje inspekcijskog nadzora, a koja definiše konkretan predmet, pravni osnov, te mjere koje inspektor može poduzeti u skladu sa zakonom i drugim propisima, u slučaju da prilikom nadzora konstatuje njihovu povredu, kao i druge aktivnosti inspektora u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora;
- e) „**službena kontrola**”- je svaki oblik kontrole koju obavlja nadležno tijelo radi verificiranja postupanja subjekta nadzora i usklađivanja poslovanja u skladu sa zakonima i drugim propisima.
- f) „**pismo**”- svaki akt koji izdaje inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora.

Član 3. ***(Vršenje inspekcijskog nadzora)***

Inspekcijski nadzor se vrši:

- 1) poduzimanjem inspekcijskih radnji na utvrđivanju činjeničnog stanja radi izvršavanja zakona i drugih propisa kod subjekta nadzora;
- 2) poduzimanjem preventivnih mjera, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;
- 3) poduzimanjem korektivnih mjera, odnosno nalaganjem upravnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u izvršavanju zakona i drugih propisa (u daljnjem tekstu: upravne mjere) i
- 4) poduzimanjem drugih mjera i radnji određenih ovim zakonom i drugim propisom

Član 4 ***(Nadzor nad provođenjem međunarodnih standarda u vezi sa službenim kontrolama)***

Nadležne federalne inspekcije u Federaciji BiH osiguravaju nepristrasnost, kvalitetno provođenje i dosljednost službenih kontrola koje se sprovode radi verifikacije postupanja, u skladu sa odredbama propisa o hrani, propisa o hrani za životinje, te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja i drugih propisa utvrđenih Međunarodnim ugovorima koje je ratificirala BiH.

Član 5. ***(Uloga i značaj inspekcijskog nadzora)***

- 1) Inspekcijskim nadzorom osigurava se zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa, u skladu sa zakonom.
- 2) Inspekcijski nadzor organiziran prema ovom zakonu je djelatnost od općeg interesa za Federaciju.

Član 6. ***(Organiziranje inspekcijskog nadzora)***

1) Inspekcijski nadzor, prema ovom zakonu, vrše organi nadležni za vršenje inspekcijskih poslova, osim inspekcija koje su na drugi način organizirane u skladu sa posebnim zakonima, radi obavljanja inspekcijskog nadzora.

2) U skladu sa ustavnim određenjima poslovi inspekcijskog nadzora iz nadležnosti Federacije mogu se zakonom prenijeti na kanton, grad i općinu.

3) Stručni nadzor nad radom kantonalnih inspekcijskih organa u provođenju federalnih zakona i zakona BiH, vrši Federalna uprava.

Član 7.
(Lica koja vrše inspekcijski nadzor)

Inspekcijski nadzor vrše inspektor/i i inspektorica/e kao državni službenici sa posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: inspektor).

Član 8.
(Radno pravni status)

Na radno-pravni status inspektora i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju zakoni i drugi propisi koji važe za državne službenike u organima uprave Federacije.

Član 9.
(Opći uslovi za postavljenje inspektora)

Opći uslovi za postavljenje inspektora utvrđeni su Zakonom o državnoj službi u Federaciji.

Član 10.
(Posebni uslovi za obavljanje poslova inspektora)

Posebni uslovi za obavljanje poslova glavnog inspektora i inspektora utvrđuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta Federalne uprave za inspekcijske poslove, u skladu sa propisima koji regulišu inspekcijski nadzor u određenoj oblasti.

Član 11.
(Postavljanje glavnih inspektora i inspektora)

Glavni inspektori i inspektori postavljaju se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji.

Član 12.
(Načela vršenja inspekcijskog nadzora)

1) U postupku vršenja inspekcijskog nadzora, inspektor se pridržava načela zakonitosti, javnosti, odgovornosti, učinkovitosti, ekonomičnosti, profesionalne nepristrasnosti, dosljednosti, nediskriminacije i političke neovisnosti.

2) U postupku inspekcijskog nadzora inspektor se pridržava načela pravičnosti, tako da mjera naložena od strane inspektora bude srazmjerna težini učinjene povrede zakona ili drugih propisa.

3) Inspektor pruža stručnu pomoć subjektu nadzora u primjeni propisa iz oblasti vršenja inspekcijskog nadzora, kao i drugim mjerama preventivnog djelovanja.

Član 13.
(Nalaganje upravne mjere)

- 1) Kod nalaganja upravne mjere subjektu nadzora, inspektor će naložiti upravnu mjeru koja je blaža, ako se tom mjerom postiže svrha, radi koje se mjera nalaže.

Član 14.
(Primjena etičkog kodeksa)

- 1) U svom radu inspektor se rukovodi načelima Etičkog kodeksa za državne službenike u Federaciji Bosne i Hercegovine i Etičkog kodeksa za inspektore.
- 2) Etički kodeks za inspektore donosi rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova.

Član 15.
(Obavještavanje o počinjenom krivičnom djelu)

Inspektor je dužan obavijestiti nadležno tužilaštvo o saznanjima o eventualno počinjenom krivičnom djelu do kojih je došao u toku inspekcijskog nadzora.

Član 16.
(Propisivanje inspekcijskog nadzora)

Inspekcijski nadzor i nalaganje upravnih i drugih mjera i radnji propisuje se zakonom.

II. ORGANIZACIJA FEDERALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Član 17.
(Federalna uprava za inspekcijske poslove)

- 1) Federalna uprava za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Federalna uprava) je samostalni federalni organ uprave.
- 2) Federalne inspekcije određene ovim zakonom u sastavu su Federalne uprave.
- 3) Sjedište Federalne uprave je u Sarajevu.
- 4) Federalna uprava može imati organizacione jedinice van sjedišta.

Član 18.
(Djelokrug rada Federalne uprave)

Federalna uprava obavlja sljedeće poslove:

- 1) inspekcijske poslove iz nadležnosti federalnih inspekcija koje su ovim zakonom organizirane u njenom sastavu;
- 2) vrši nadzor nad primjenom federalnih i propisa BiH (donesenih od nadležnih organa Bosne i Hercegovine,) kojim je utvrđeno da inspekcijski nadzor provode entitetski inspekcijski organi;
- 3) obavlja inspekcijski nadzor nad pravnim licima kojima su zakonom prenesene javne ovlasti od strane organa uprave;
- 4) prati stanje u upravnim oblastima za koje je nadležna i poduzima upravne i druge mjere u vršenju inspekcijskog nadzora;
- 5) koordinira rad federalnih inspekcija i surađuje sa kantonalnim inspekcijama;
- 6) prati stanje u oblasti inspekcijskog nadzora i podnosi izvještaj o radu Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije);
- 7) podnosi posebne izvještaje o poduzetim upravnim i drugim mjerama Vladi Federacije kao i posebne izvještaje iz upravnih oblasti i o pojavama iz istih, radi informiranja Vlade Federacije;
- 8) prati rad i vrši stručni nadzor i kontrolu rada kantonalnih inspektora i organa za vršenje inspekcijskih poslova iz nadležnosti utvrđenih federalnim i drugim propisima;
- 9) daje mišljenje na godišnji program i plan rada kantonalnih inspekcijskih organa u provođenju federalnih i propisa BiH i prati mjesečne izvještaje kantonalnih inspekcijskih organa o izvršenju tih programa i planova rada;
- 10) donosi Poseban program inspekcijskih aktivnosti za provođenje federalnih i propisa BiH za cijelo područje Federacije koji je obavezujući za sve kantonalne inspekcijske organe;
- 11) donosi provedbene propise, opće i pojedinačne upravne i druge akte iz svoje nadležnosti;
- 12) donosi programe i planove vršenja inspekcijskog nadzora;
- 13) vodi evidenciju o svim subjektima nadzora;
- 14) vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim nadzorima;
- 15) vodi evidenciju o radu federalnih inspektora;
- 16) vodi evidenciju o službenim iskaznicama federalnih inspektora;
- 17) donosi program stručne obuke inspektora i drugih državnih službenika i namještenika Federalne Uprave;
- 18) sudjeluje u stručnoj pripremi federalnih propisa nad kojim inspekcijski nadzor vrši federalna inspekcija, po potrebi;
- 19) rješava o žalbama na rješenja kantonalnih inspektora donesenih na osnovu federalnih propisa;
- 20) vrši certificiranje inspektora;
- 21) ostvaruje saradnju sa nadležnim organima u Federaciji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu i organima i institucijama na nivou države BiH;
- 22) obavlja i druge upravne i stručne poslove određene federalnim zakonima i drugim propisima.

Član 19.

(Unutrašnja organizacija Federalne uprave)

- 1) Unutrašnja organizacija Federalne uprave utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
- 2) Pravilnik iz stava 1. ovog člana donosi direktor Federalne uprave, uz saglasnost Vlade Federacije.

Član 20.

(Rukovođenje Federalnom upravom)

- 1.) Federalnom upravom rukovodi direktor.
- 2.) Direktora Federalne uprave postavlja i razrješava Vlada Federacije u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o državnoj službi u FBiH, na usaglašen prijedlog premijera i zamjenika premijera.
- 3.) Direktor Federalne uprave za svoj rad odgovara Vladi Federacije.

Član 21.
(Direktor Federalne uprave)

Direktor Federalne uprave je rukovodeći državni službenik koji:

- 1) rukovodi, predstavlja i zastupa Federalnu upravu;
- 2) organizira i osigurava zakonito i efikasno vršenje inspekcijskog nadzora iz nadležnosti federalnih inspekcija koje su u sastavu Federalne uprave;
- 3) donosi propise i druge akte za koje je ovlašten ovim zakonom;
- 4) daje prethodnu saglasnost za imenovanje službenih veterinaru za obavljanje službenih kontrola i obavlja i druge poslove iz nadležnosti Federalne uprave koji su određeni ovim zakonom i drugim federalnim propisima.

Član 22.
(Rukovodeći državni službenici)

- 1) Rukovodeći državni službenici u Federalnoj upravi su:
 - 1) Sekretar,
 - 2) Pomoćnik direktora i
 - 3) Glavni federalni inspektor.
- 2) Rukovodeće državne službenike iz stava (1.) ovog člana postavlja direktor Federalne uprave, u skladu sa Zakonom o državnoj službi.
- 3) Rukovodeći državni službenici iz stava (1.) ovog člana za svoj rad odgovaraju direktoru Federalne uprave.

Član 23.
(Glavni federalni inspektori)

U Federalnoj upravi glavni federalni inspektori su:

1. tržišni inspektor,
2. inspektor za hranu,
3. zdravstveni inspektor,
4. inspektor rada,
5. urbanističko-ekološki inspektor
6. saobraćajni inspektor,
7. poljoprivredni inspektor,
8. inspektor za šumarstvo,
9. vodni inspektor,
10. veterinarski inspektor,
11. rudarsko, termo i elektro-energetski inspektor.

Član 24.
(Federalni inspektori)

U Federalnoj upravi federalni inspektori su:

- 1) tržišni inspektor,
- 2) turističko – ugostiteljski inspektor,
- 3) sanitarni inspektor za nadzor nad sprečavanjem i suzbijanjem zaraznih bolesti,
- 4) sanitarni inspektor za nadzor nad otrovima,
- 5) sanitarni inspektor na carinskim ispostavama,
- 6) inspektor za hranu,
- 7) zdravstveni inspektor,
- 8) farmaceutski inspektor,
- 9) inspektor rada za oblast radnih odnosa,
- 10) inspektor rada za oblast zaštite na radu,
- 11) inspektor za socijalnu i dječiju zaštitu,
- 12) urbanistički inspektor,
- 13) građevinski inspektor,
- 14) inspektor zaštite okoliša,
- 15) inspektor zaštite prirode,
- 16) inspektor za ceste,
- 17) inspektor za cestovni saobraćaj,
- 18) inspektor za željeznice i željeznički saobraćaj,
- 19) inspektor za sigurnost riječne i pomorske plovidbe,
- 20) inspektor za zrakoplovne objekte i infrastrukturu,
- 21) inspektor za telekomunikacije i poštanski saobraćaj,
- 22) inspektor za nadzor liftova, žičara i cjevovodnog transporta,
- 23) inspektor za podzemne instalacije,
- 24) poljoprivredni inspektor za poljoprivredno zemljište,
- 25) poljoprivredni inspektor za biljnu proizvodnju i zaštitu bilja,
- 26) poljoprivredni inspektor za stočarstvo,
- 27) poljoprivredni inspektor za poticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji,
- 28) poljoprivredni inspektor za sigurnost hrane i prvi stepen prerade primarnih poljoprivrednih proizvoda,
- 29) fitosanitarni inspektor,
- 30) šumarski inspektor,
- 31) šumarski fitosanitarni inspektor,
- 32) inspektor za lovstvo,
- 33) vodni inspektor,
- 34) veterinarski inspektor,
- 35) veterinarski inspektor za hranu,
- 36) veterinarski inspektor za stočnu hranu i lijekove koji se koriste u veterinarstvu,
- 37) inspektor elektro-energetike,
- 38) rudarski inspektor,
- 39) geološki inspektor,
- 40) inspektor posuda pod pritiskom,
- 41) inspektor za kvalitet tečnih naftnih goriva,
- 42) sanitarni granični inspektor

III. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA FEDERALNE UPRAVE

Član 25.
(Organizaciona struktura)

1) U sastavu Federalne uprave za inspeksijske poslove su:

- (1) Federalni tržišni inspektorat,
- (2) Federalni inspektorat za hranu,
- (3) Federalni inspektorat zdravstva,
- (4) Federalni inspektorat rada,
- (5) Federalni urbanističko – ekološki inspektorat,
- (6) Federalni saobraćajni inspektorat,
- (7) Federalni poljoprivredni inspektorat,
- (8) Federalni šumarski inspektorat,
- (9) Federalni vodni inspektorat,
- (10) Federalni veterinarski inspektorat,
- (11) Federalni rudarsko, termo i elektro -energetski inspektorat.

2) U sastavu Federalne uprave za inspeksijske poslove će se formirati Sektor unutrašnje kontrole i Sektor granične inspekcije.

Član 26.
(Djelokrug rada)

Djelokrug rada federalnih inspekcija iz člana 24. ovog zakona utvrđen je federalnim i BiH propisima u kojima je regulirano da inspeksijski nadzor obavljaju entitetske inspekcije i inspekcije Brčko Distrikta i drugim propisima kojima je utvrđena nadležnost federalnih inspekcija za određenu upravnu oblast.

Član 27.
(Povjeravanje stručnih poslova inspekcije specijaliziranim institucijama)

1) Obavljanje određenih stručnih poslova za potrebe inspeksijskog nadzora (ispitivanje kvaliteta roba i proizvoda, određene ekspertize i sl.), koji zahtijevaju posebnu tehničku opremu ili primjenu naučnih metoda i tehničkih postupaka, može se povjeriti registriranim stručnim institucijama koje obavljaju takve poslove.

2) Odluku o povjeravanju stručnih poslova iz stava (1.) ovog člana donosi direktor Federalne uprave.

Član 28.
(Planiranje i izvještaja o inspeksijskom nadzoru)

1) Federalna uprava donosi godišnji program rada i mjesečne planove rada o obavljanju inspeksijskog nadzora i poseban program inspeksijskih nadzora za

kantonalne organe za obavljanje inspekcijskog nadzora, u provođenju federalnih i propisa BiH;

- 2) Program i plan vršenja inspekcijskog nadzora sadrži vrstu inspekcijskog nadzora po upravnim oblastima;
- 3) Prilikom izrade programa i plana inspekcijskog nadzora iz stava (2.) ovog člana, prioritet u inspekcijskim kontrolama dat će se subjektima nadzora koji obavljaju djelatnost sa povećanim stupnjem rizika za život, zdravlje i imovinu građana;
- 4) Pri izradi godišnjih programa i planova za narednu godinu traži se mišljenje ministarstava iz odgovarajućih upravnih oblasti i kompetentnih nadležnih organa na nivou BiH. Tražena mišljenja imaju se dostaviti najkasnije do 30.11. tekuće godine. Ukoliko ministarstva i kompetentni nadležni organi na nivou BiH ne dostave mišljenje do pomenutog roka, smatrat će se da ista nemaju primjedbi ni prijedloga.
- 5) Planovi o vršenju inspekcijskog nadzora su službena tajna;
- 6) O stanju u oblastima iz svoje nadležnosti Federalna uprava podnosi izvještaj Vladi Federacije, najmanje dva puta godišnje;
- 7) Pri izradi programa i planova, obavezno će se predvidjeti inspekcijski nadzor putem mješovitih inspekcijskih timova, ovisno od oblasti inspekcijskog nadzora i subjekta nadzora;
- 8) Direktor, u izuzetnim slučajevima, može donijeti poseban program inspekcijskog nadzora;
- 9) Prema Posebnom programu iz stava (8.) ovog člana, inspekcijski nadzor, u određenoj oblasti ili ciljanoj grupi subjekata nadzora, bit će javan i promovirat će se putem medija ili na drugi prikladan način, sa ciljem da djeluje edukativno kod subjekata nadzora, kao i na pripremu tog subjekta za inspekcijsku kontrolu;
- 10) Glavni federalni inspektor podnosi mjesečni i godišnji izvještaj direktoru Federalne uprave i resornom ministarstvu iz odgovarajuće upravne oblasti;
- 11) Inspektor je dužan dostaviti mjesečni i godišnji izvještaj o svom radu glavnom inspektoru koji služi za izradu mjesečnog i godišnjeg izvještaja;
- 12) Kantonalni organ uprave nadležan za inspekcijske poslove dužan je svoj godišnji program i plan rada, u provođenju federalnih i propisa BiH dostaviti Federalnoj upravi na mišljenje;
- 13) Kantonalni organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, dužan je svoj godišnji izvještaj o provođenju federalnih i propisa BiH, dostaviti Federalnoj upravi;
- 14) Sadržaj izvještaja o radu inspektora propisuje direktor Federalne uprave.

Član 29.
(Normativi za obavljanje inspekcijskog nadzora)

Direktor Federalne uprave donosi Pravilnik kojim se utvrđuju normativi za vršenje inspeksijskog nadzora iz nadležnosti inspekcija, u skladu sa utvrđenim listama provjera-ček listama iz određenih upravnih oblasti.

Član 30.
(Vrijeme trajanja inspeksijskog nadzora)

- 1) Obavljanje redovnog inspeksijskog nadzora kod istog subjekta nadzora nije ograničeno brojem dana na godišnjem nivou.
- 2) Izuzetno, redovni inspeksijski nadzor tržišne inspekcije i inspekcije rada kod istog subjekta nadzora može trajati najduže 6 dana godišnje.
- 3) Ako se radi o subjektu nadzora koji ima jednu ili više organizacionih jedinica, inspeksijski nadzor iz stava (2). ovog člana može trajati duže.
- 4) Ako inspeksijski nadzor traje manje od četiri sata računa se kao pola dana, a ako inspeksijski nadzor traje više od četiri sata, računa se kao jedan dan.

Član 31.
(Evidencije o inspeksijskom nadzoru)

- 1) Organ nadležan za vršenje inspeksijskih poslova vodi evidenciju o inspeksijskom nadzoru za sve inspekcije u svom sastavu.
- 2) Za inspeksijske nadzore koje je obavio, evidenciju vodi svaki inspektor ponaosob.
- 3) Direktor Federalne uprave donijet će Pravilnik o elektronskom vođenju evidencije o inspeksijskom nadzoru.

IV. INSPEKTORI I NJIHOV STATUS

Član 32.
(Imenovanje inspektora i glavnih inspektora)

- 1) Inspektori i glavni inspektori imenuju se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.
- 2) U slučaju duže spriječenosti vršenja poslova glavnog inspektora, direktor Federalne uprave će ovlastiti posebnim rješenjem drugog inspektora iz te upravne oblasti, sa svim pravima i obavezama glavnog inspektora, al ne duže od godinu dana.

Član 33.
(Uslovi za obavljanje inspeksijskih poslova)

Inspeksijske poslove može obavljati lice koje ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera ili visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa obrazovanja po Bolonjskom sistemu studiranja, položen stručni ispit predviđen za državne službenike za rad u organima

uprave u Federaciji ,najmanje tri godine, odnosno pet godina radnog iskustva nakon završene visoke školske sprema kao i druge posebne uslove ako je to propisano posebnim propisom za određenu upravnu oblast. .

Član 34.
(Iskaznica i značka inspektora)

- 1) Inspektor ima iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti propisana zakonom.
- 2) Glavnim inspektorima i inspektorima iskaznicu i značku izdaje direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova.
- 3) Pri vršenju inspeksijskog nadzora i obavljanja ostalih službenih poslova inspektor je dužan nositi iskaznicu i značku.

Član 35.
(Ocjenjivanje rada inspektora)

- 1) Rad inspektora, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH ocjenjuje se godišnje najkasnije 30 dana po isteku perioda za koji se ocjenjuje.
- 2) Ocjenu rada za inspektora predlaže glavni inspektor, a utvrđuje direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova.
- 3) Ocjenu rada za glavnog inspektora utvrđuje direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova.
- 4) Ocjeni rada ne podliježu glavni inspektori i inspektori, ukoliko u periodu za koji se ocjenjuju nisu radili više od 50 % od perioda za koji se ocjenjuju.

Član 36.
(Stručno obrazovanje inspektora)

Inspektor je obavezan da se permanentno stručno obrazuje i usavršava za vršenje poslova inspeksijskog nadzora iz propisa koji se odnose na oblast inspeksijskog, upravnog i prekršajnog postupka u skladu sa Programom stručne obuke inspektora koji donosi rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova.

Član 37.
(Potvrda o uspješnosti u radu- Certifikat)

- 1) Obavljanje inspeksijskih poslova od strane federalne Uprave za inspeksijske poslove, podložno je provjeri o uspješnosti u radu (izdavanje certifikata).
- 2) Pod provjerom iz stava (1.) podrazumijeva se ocjenjivanje kvaliteta rada glavnog federalnog inspektora, inspektora na osnovu primjene utvrđenih standarda za državne službenike koji rade u Upravi za inspekcijeske poslove.
- 3) Potvrda o uspješnosti u radu (u daljem tekstu: Certifikat) se izdaje za period od četiri godine, a odnosi se na kvalitet rada i uspješnosti na radu glavnog federalnog inspektora i federalnih inspektora.
- 4) Certifikat se izdaje glavnom federalnom inspektor i federalnim inspektorima ako su proveli na radu najmanje jednu godinu na poslovima u Upravi.

- 5) Detaljni uslovi o načinu dobijanja i gubljenja certifikata, vremenu trajanja, javnom objavljivanju imena inspektora koji su dobili certifikat, izradi i načinu utvrđivanja standarda za dobijanje certifikata, regulirat će se aktom koji donosi Vlada Federacije, na prijedlog direktora Uprave uz saglasnost Federalnog ministra pravde.
- 6) Ako glavni inspektor i inspektor Uprave ne budu certificirani, imaju obavezu da istekom roka od 6 mjeseci pristupe ponovnoj provjeri radi dobijanja certifikata;
- 7) Ako glavni inspektor i inspektor na ponovnoj provjeri ne bude certificiran, u narednom periodu od 6 mjeseci određuje mu se mentor radi stručne pomoći na pripremanju za dobijanje certifikata i umanjuje mu se neto plaća za iznos od 30 %, rješenjem direktora;
- 8) Ako glavni inspektor i inspektor ne bude certificirani ni nakon treće provjere, gubi status i prestaje mu radni odnos.

Član 38.
(Savjetnik -mentor)

- 1) Glavni inspektor, u zadnjoj godini pred penzionisanje, rješenjem po ovlaštenju direktora Federalne uprave, odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova, obavlja poslove Savjetnika-mentora s obavezom prenošenja iskustava i znanja inspektorima iz svoje upravne nadležnosti.
- 2) Za obavljanje redovnih poslova i zadataka glavnog inspektora iz prethodnog stava ovog člana, direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova će rješenjem postaviti glavnog inspektora u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.

Član 39.
(Ograničenje inspektora u obavljanju drugih poslova)

- 1) Inspektor ne može obavljati privredne, trgovačke ili druge djelatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca, niti učestvovati u radu stručnih komisija i tijela organa uprave koji daju dozvole, mišljenja ili druge akte za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti koja podliježu tom inspeksijskom nadzoru, niti izrađivati projekte, elaborate, studije i analize po narudžbi poslovnog subjekta, uz naknadu.
- 2) Zabrana iz stava (1.) ovog člana ne odnosi se na naučni i istraživački rad, poslove edukacije i obrazovanja.

Član 40.
(Posebni dodaci na plaću)

Osnovna plaća direktora, glavnog inspektora i inspektora kao dodatak za obavljanje poslova sa posebnim ovlastima i uslovima rada, uvećava se za procenat propisan posebnim zakonom.

Član 41.
(Čuvanje službene i druge tajne)

- 1) Inspektor je dužan čuvati službenu i svaku drugu tajnu sa kojom se upozna u vršenju inspekcijskog nadzora.
- 2) Inspektor je dužan čuvati tajnost prijave i druge informacije koje se tiču inspekcijskog nadzora.
- 3) Dužnost čuvanja službene tajne u smislu stava (1.) i (2.) ovog člana traje i nakon prestanka obavljanja dužnosti inspektora, a najduže dvije godine od dana prestanka te dužnosti.
- 4) Inspektor i nakon prestanka radnog odnosa ima dužnost čuvanja proizvodne, poslovne tajne i radnih postupaka i procesa koje je mogao saznati u toku vršenja inspekcijskog nadzora.

Član 42. ***(Suspenzija inspektora)***

Glavni inspektor i inspektor bit će suspendiran sa dužnosti ako:

- a) ne izvrši inspekcijski nadzor ili ne poduzme upravne mjere kad je očito da je to morao obaviti, a naročito ako su zbog toga nastupile veće štetne posljedice;
- b) ne preduzme radnje u cilju izvršenja rješenja o određenoj upravnoj mjeri;
- c) ne obavijesti nadležnog inspektora iz druge oblasti o nepravilnostima i povredama kod kontroliranog subjekta nadzora za koje je saznao u toku izvršenja svog inspekcijskog nadzora;
- d) u zakonom određenom roku ne vrati izuzetu poslovnu dokumentaciju od subjekta nadzora izuzev u slučaju objektivne spriječenosti da to učini;
- e) pri vršenju inspekcijskog nadzora prekorači ili zloupotrijebi svoje ovlasti;
- f) obavlja djelatnost ili poslove iz nadležnosti druge inspekcije osim kad ima posebno ovlaštenje;
- g) pri obavljanju dužnosti inspektora izvrši radnju za koju postoji osnovana sumnja da predstavlja krivično djelo;
- h) prekrši obavezu čuvanja službene i druge tajne sa kojom je upoznat u vršenju inspekcijskog nadzora u skladu sa ovim zakonom;
- i) i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom

Član 43. ***(Prijedlog za suspenziju inspektora)***

Prijedlog za suspenziju glavnog inspektora podnosi direktor, a za inspektora –glavni inspektor i direktor Federalne uprave, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.

Član 44. ***(Odlučivanje o suspenziji inspektora)***

- 1) O suspenziji glavnog inspektora i inspektora, direktor donosi rješenje.
- 2) Protiv rješenja iz stava (1.) ovog člana ima se pravo uložiti žalbu u skladu sa Zakonom o državnoj službi.
- 3) Žalba na rješenje iz stava (2.) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 45.
(Druga odgovornost inspektora)

Suspenzija glavnog inspektora i inspektora ne isključuje njegovu disciplinsku odgovornost prema odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH ili prekršajnu i krivičnu odgovornost ako razlozi za suspenziju istovremeno imaju i obilježja tih odgovornosti.

Član 46.
(Obaveze inspektora u slučaju suspenzije)

1) Danom suspenzije, glavnom inspektor i inspektor prestaju sve ovlasti prema ovom zakonu.

2) Danom prestanka dužnosti, inspektor je obavezan direktoru Federalne Uprave ili od njega ovlaštenom licu, predati iskaznicu inspektora i značku, spise nezavršenih predmeta u inspeksijskom nadzoru i sredstva rada sa kojima je bio zadužen.

3) O predaji iskaznice inspektora i značke, preuzimanju službene dokumentacije i sredstava rada iz stava (2.) ovog člana sastavlja se zapisnik

V. - NADLEŽNOST INSPEKCIJA

Član 47.
(Nadležnost federalne inspekcije)

- 1) Federalna inspekcija vrši inspeksijski nadzor nad primjenom propisa u okviru nadležnosti utvrđenih federalnim propisima i propisima BiH kojima je utvrđena nadležnost entitetskih inspekcija za vršenje inspeksijskog nadzora, kao i drugim propisima.
- 2) Federalna inspekcija obavlja inspeksijski nadzor iz svoje nadležnosti na cijelom području Federacije.
- 3) Izuzetno federalna inspekcija može obaviti nadzor iz nadležnosti kantonalnog inspektora po federalnom propisu ako organ za inspeksijske poslove kantona nema inspektora iz te upravne oblasti.

Član 48.
(Vršenje inspeksijskog nadzora od strane kantonalnog inspektora)

1) Direktor Federalne uprave, uz saglasnost rukovodioca kantonalnog organa uprave nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova, prema potrebi, rješenjem će ovlastiti kantonalnog inspektora iz jednog kantona da izvrši inspeksijski nadzor nad primjenom federalnih propisa i propisa BiH na području drugog kantona.

2) Protiv rješenja kojim se daje ovlaštenje iz stava (1.) ovog člana, žalba nije dopuštena.

Član 49.
(Ovlaštenje za vršenje inspeksijskog nadzora)

1) Direktor Federalne uprave rješenjem može ovlastiti više federalnih i kantonalnih inspektora da vrše inspekcijski nadzor u određenoj oblasti u izvršenju federalnih i BiH propisa na području Federacije u cilju poboljšanja stanja u toj oblasti po zahtjevu premijera i Vlade Federacije.

2) Protiv rješenja direktora Federalne uprave iz stava (1). ovog člana, žalba nije dopuštena.

3) Troškove angažovanja inspektora snosi Federalna uprava.

Član 50.

(Inspekcijski nadzor u slučaju neposredne opasnosti)

1) U slučajevima kada prijete neposredna opasnost po zdravlje i život građana, materijalna dobra i okoliš ili zaštitu javnog interesa, inspekcijski nadzor izvršiti će najbliži inspektor u odgovarajućoj upravnoj oblasti.

2) O nadzoru iz stava 1. ovog člana inspektor je dužan u roku od 24 sata sačiniti izvještaj i obavijestiti nadležni organ za vršenje inspekcijskih poslova.

3) U izuzetnim slučajevima kada prijete neposredna opasnost po zdravlje i život ljudi i životinja, materijalna dobra i okoliš ili zaštitu javnog interesa, u odgovarajućoj upravnoj oblasti, glavni federalni inspektor uz saglasnost direktora Federalne uprave naređuje, prati i koordinira provođenje federalnih i BiH propisa i naloženih mjera na području cijele Federacije.

Član 51

(Vršenje inspekcijskog nadzora kad nije određena nadležnost)

1) Kada federalnim ili drugim propisom nije određeno koji će organ vršiti inspekcijski nadzor, za te poslove nadležna je federalna inspekcija iz odgovarajuće upravne oblasti. Kada je BiH propisom utvrđeno da inspekcijski nadzor obavljaju entitetske inspekcije, nadzor će obavljati federalna inspekcija, a po ovlaštenju direktora Federalne uprave i nadležni kantonalni inspektor te upravne oblasti.

2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, kada nije eksplicitno određena nadležna inspekcija, direktor Federalne uprave rješenjem utvrđuje nadležnu inspekciju.

Član 52.

(Vršenje inspekcijskog nadzora po ovlaštenju direktora)

1) Kad to potreba službe zahtjeva, direktor Federalne uprave može, izuzetno, ovlastiti i drugog državnog službenika tog organa uprave, koji ispunjava uslove iz člana (9.) i (10.) ovog zakona, da izvrši samo određene poslove inspekcijskog nadzora, odnosno da inspektor pomogne u vršenju određenog nadzora o čemu direktor donosi rješenje.

2) Ako postoje objektivne potrebe posla, direktor Federalne uprave, može rješenjem i bez saglasnosti inspektora rasporediti s obzirom na sjedište obavljanja poslova ili radnog mjesta, unutar iste upravne oblasti ili druge upravne oblasti, ukoliko inspektor ispunjava opće i posebne uslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

- 3) Ukoliko premještaj iz stava (2) ovog člana podrazumijeva i promjenu prebivališta, inspektor pripada pravo na odgovarajuću naknadu u skladu sa Zakonom.

Član 53.

(Zabrana vršenja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije)

Inspektor koji vrši inspekcijski nadzor iz određene upravne oblasti ne može vršiti inspekcijski nadzor iz nadležnosti inspekcije iz druge upravne oblasti, osim u slučajevima i uslovima određenim ovim zakonom.

Član 54.

(Dopuštenost vršenja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije)

- 1) Kada je potrebno hitno izvršiti inspekcijski nadzor radi zaštite javnog interesa, inspektor iz jedne upravne oblasti može u slučajevima i pod uslovima koji su određeni zakonom, izvršiti inspekcijski nadzor iz druge upravne oblasti uz saglasnost direktora Federalne uprave, odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova.

- 2) O izvršenom inspekcijskom nadzoru obavijestit će se nadležni glavni inspektor u roku od tri dana od dana izvršenja inspekcijskog nadzora.

Član 55.

(Prijedlog za rješavanje sukoba nadležnosti između federalnih inspekcija)

U slučaju sukoba nadležnosti između federalnih inspekcija, prijedlog za rješavanje tog sukoba podnosi federalna inspekcija koja je posljednja postupala ili federalna inspekcija koja smatra da je nadležna za postupanje, u roku od tri dana od dana saznanja za sukob nadležnosti.

Član 56.

(Rješavanje sukoba nadležnosti između federalnih inspekcija)

- 1) Sukob nadležnosti između federalnih inspekcija rješava Vlada Federacije.

- 2) Sukob nadležnosti između federalnih inspekcija u sistemu Federalne uprave rješava direktor Federalne uprave.

Član 57.

(Sukob nadležnosti između federalnih i kantonalnih inspekcija)

- 1) Sukob nadležnosti između federalnih i kantonalnih inspekcija, rješavaju sporazumno direktor Federalne uprave i rukovodilac kantonalnog organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova, u roku od tri dana od dana nastanka sukoba.

- 2) Ako se sukob nadležnosti ne riješi sporazumno u roku iz stava (1.) ovog člana, sukob nadležnosti rješavat će Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine.

VI. – PREVENTIVNO DJELOVANJE INSPEKTORA U VRŠENJU INSPEKCIJSKOG NADZORA

Član 58.
(Preventivno djelovanje inspektora)

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor poduzima preventivne mjere i radnje radi spriječavanja povrede zakona i drugih propisa, sprečavanja nastajanja štetnih posljedica i otklanjanja uzroka koji bi doveli do štetnih posljedica, ukoliko iste nisu nastupile, u cilju zaštite javnog i privatnog interesa.

Član 59.
(Preventivne mjere)

U poduzimanju preventivnih mjera inspektor:

- 1) upoznaje subjekte nadzora o obavezama iz zakona i drugih propisa i sankcijama u slučajevima njihovog nepridržavanja;
- 2) ukazuje na štetne posljedice koje mogu nastati zbog nepridržavanja zakona i drugih propisa;
- 3) predlaže mjere za otklanjanje uzroka koji mogu dovesti do štetnih posljedica i o tome donosi rješenje;
- 4) upoznaje subjekte nadzora o pravima i obavezama koja imaju u postupku inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom;
- 5) izvještava nadležne organe o uočenim nedostacima koji nisu posebice propisani i sankcionisani zakonima i drugim propisima;
- 6) ukazuju nadležnim organima na teškoće u primjeni zakona i drugih propisa u postupku ostvarivanja prava i obaveza subjekata nadzora kod tih organa, sa ciljem da se taj postupak, što je moguće više, olakša i pojednostavi za subjekta nadzora;
- 7) daje informacije i savjete subjektima nadzora o djelotvornijem načinu izvršenja zakona i drugih propisa;
- 8) upoznaje subjekte nadzora sa olakšicama utvrđenih zakonom i drugim propisima;
- 9) nastoji osigurati što potpunije podatke o subjektu nadzora;
- 10) gradi povjerenje sa subjektima nadzora, koji mu se obraćaju zbog povrede zakona i drugih propisa;
- 11) ostvaruje saradnju sa udruženjima građana, odgovarajućim službama i drugim pravnim i fizičkim licima koja im mogu dati bliže podatke o subjektima nadzora;
- 12) inspektori međusobno surađuju i pomažu se u radu i nastoje da jedni drugima daju što potpunije i brže informacije kojima raspolažu, kako bi ostvarili što efikasnije preventivno djelovanje u postupku inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom.

VII. -INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 60.

(Prava, obaveze i odgovornosti inspektora)

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima prava, obaveze i odgovornosti propisane ovim zakonom i drugim propisima.

Član 61.

(Primjena međunarodnih Konvencija)

Inspektori su dužni primjenjivati međunarodne konvencije koje je ratificirala Bosna i Hercegovina.

Član 62.

(Ovlasti inspektora)

1) Inspektor je ovlašten da:

- (1) utvrđuje identitet subjekta nadzora i drugih lica od značaja za inspekcijski nadzor;
- (2) utvrđuje da li subjekt nadzora ima rješenje o upisu u sudski registar ili odgovarajuće odobrenje za obavljanje djelatnosti i akt o ispunjavanju minimalno-tehničkih, kadrovskih i drugih uslova za obavljanje djelatnosti i druge akte utvrđene zakonom;
- (3) pregleda poslovne i druge prostorije, objekte i opremu, postrojenja, uređaje, instalacije, proces rada i proizvodnje;
- (4) pregleda način obavljanja djelatnosti-proces rada, sigurnosti robe i kvalitet proizvoda i pruženih usluga;
- (5) utvrđuje da li subjekt nadzora ispunjava propisane uslove vezane za prostor koji koristi za obavljanje registrovane djelatnosti;
- (6) vrši uvid u poslovne knjige i drugu službenu dokumentaciju koja je od značaja za vršenje inspekcijskog nadzora;
- (7) saslušava stranke, svjedoke i druga lica čija izjava je od značaja za utvrđivanje činjenica u vršenju inspekcijskog nadzora;
- (8) poduzima radnje uzorkovanja, pregleda i ispitivanja proizvoda i drugih roba i materijala u cilju provjere usaglašenosti sa propisima;
- (9) zabrani korištenje gradilišta, prostorija, uređaja i opreme;
- (10) naredi rušenje ili uklanjanje bespravno započetog i podignutog objekta i uspostavljanje predašnjeg stanja;
- (11) naredi prinudno otvaranje objekta radi vršenja nadzora;
- (12) naredi da mu subjekt nadzora dostavi u roku tražene podatke i dokumentaciju, odnosno da se odazove pozivu da dođe lično u službene prostorije Inspekcijskog organa radi davanja podataka u vezi sa izvršenim inspekcijskim nadzorom;
- (13) poduzima upravne i druge mjere u skladu sa ovim i drugim zakonima;
- (14) poduzima preventivne aktivnosti u vršenju inspekcijskog nadzora;
- (15) zabrani pristup mjestu na kojem se vrši inspekcijski nadzor;
- (16) izda prekršajni nalog i podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- (17) obavlja i druge službene radnje u svrhu inspekcijskog nadzora

2) Pored ovlasti iz stava (1.) ovog člana, inspektor ima prava i obaveze u skladu sa posebnim propisima da:

1. izvrši inspekcijski nadzor u stambenoj prostoriji, uz prethodno pribavljenu naredbu nadležnog suda, ako sazna da se određena stambena prostorija koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti;

2. zaustavlja i isključuje svako saobraćajno sredstvo koje učestvuje u unutrašnjem cestovnom saobraćaju osim vozila vojske, policije, vatrogasnih i kola hitne pomoći;

3. zabrani obavljanje radnji koje mogu izazvati opasnost po život, zdravlje, okolicu i nanijeti materijalnu štetu;

4. oduzme na licu mjesta stečenu imovinsku korist zatečenu prilikom inspekcijskog nadzora i izda potvrdu;

5. omogući subjektu nadzora učestvovanje u svim inspekcijskim radnjama i izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima bitnim za utvrđivanje potpunog i pravilnog činjeničnog stanja kao i zaštitu njegovih prava i pravnih interesa;

6. ako u toku inspekcijskog nadzora utvrdi da uočene povrede kod subjekta nadzora imaju obilježje krivičnog djela, o tom saznanju izvještajem obavijesti nadležno tužilaštvo.

Član 63.

(Inspekcijski nadzor u slučaju kada je subjekt nadzora nepoznat)

Ako je subjekt nadzora nepoznat ili se ne odazove pozivu inspektora da mu omogući vršenje inspekcijskog nadzora, inspektor će izvršiti inspekcijski nadzor u skladu sa nastalim okolnostima, uz prisustvo drugog lica kojeg sam zaključkom odredi.

Član 64.

(Postupak inspektora u slučaju neusklađenosti sa materijalnim propisom)

Ako inspektor utvrdi da rješenje kojim je subjektu nadzora utvrđeno određeno pravo nije u skladu sa materijalnim propisom iz oblasti koju nadzire, o istom će obavijestiti i pozvati upravnog inspektora da u skladu sa Zakonom poduzme odgovarajuće aktivnosti prema nadležnom organu radi poništenja ili ukidanja istog, po pravu nadzora.

Član 65.

(Postupak inspektora u slučaju inspekcijskog nadzora kućne radinosti)

Ako inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je rješenje o obavljanju djelatnosti kućne radinosti izdato bez prethodnog utvrđivanja da li subjekt nadzora posjeduje sredstva i opremu za kućnu radinost koja je utvrđena zakonom, zabranit će rad subjektu nadzora.

Član 66.

(Neometanje redovnog procesa rada)

Inspektor je dužan obaviti inspekcijski nadzor na način da što manje ometa redovni proces rada, odnosno obavljanje djelatnosti kod subjekta nadzora.

1.Prava i obaveze subjekta nadzora

Član 67.
(Učestvovanje subjekta nadzora)

- 1) Subjekt nadzora dužan je učestvovati u inspekcijskom nadzoru.
- 2) Subjekt nadzora dužan je omogućiti inspektoru vršenje inspekcijskog nadzora u skladu sa nalogom za inspekcijski nadzor ili na traženje inspektora.
- 3) Inspekcijski nadzor će se izvršiti u prisustvu odgovornog lica ili bilo kog zatečenog lica koje je radno angažovano kod subjekta nadzora.
- 4) Subjekt inspekcijskog nadzora dužan je nadležnom inspektoru dati na uvid poslovne knjige i drugu službenu dokumentaciju, ažurne i tačne podatke, materijale i obavijesti koje su mu potrebite za pravilno utvrđivanje svih činjenica i okolnosti u vršenju inspekcijskog nadzora, odmah na licu mjesta ili naknadno u roku koji mu odredi inspektor.
- 5) Subjekt inspekcijskog nadzora dužan je odazvati se pozivu inspektora i donijeti u roku koji mu je naložen u službene prostorije inspekcijskog organa tražene podatke i dokumentaciju, kao i doći lično radi davanja potrebnih pojašnjenja u vezi sa obavljenim inspekcijskim nadzorom
- 6) Izuzetno, u slučajevima i pod uslovima određenim ovim zakonom ili drugim propisom, inspektor može izvršiti inspekcijski nadzor i bez učestvovanja subjekta nadzora.

Član 68.
(Obavješćavanje u slučaju nastanka opasnosti)

Subjekt nadzora obavezno izvještava nadležnog inspektora i nadležnu policijsku upravu o slučajevima nastanka opasnosti po život i zdravlje građana i materijalnih dobara na način kako je to propisano zakonom ili drugim propisom.

Član 69.
(Davanje na uvid podataka i dokumentacije)

- 1) Ako se u toku vršenja inspekcijskog nadzora ocijeni da su za pravilno utvrđivanje činjenica potrebni podaci i dokumentacija i drugih lica zaposlenih kod subjekta nadzora ili su ta lica u poslovnom odnosu sa subjektom nadzora, na zahtjev inspektora subjekt nadzora je dužan dati na uvid i te podatke i dokumentaciju.
- 2) Inspektor zahtjeve iz stava (1.) ovog člana nalaže usmeno, a prema okolnostima to može odrediti i zaključkom.
- 3) Protiv zaključka iz stava (2.) ovog člana ne može se izjaviti posebna žalba.

Član 70.
(Predočavanje liste provjera-ček liste)

- 1) Subjekt nadzora ima pravo zahtijevati od inspektora da mu predoči listu provjera-ček listu po kojoj vrši inspekcijski nadzor.

- 2) Ukoliko inspektor u postupku vršenja inspekcijskog nadzora uoči nepravilnost kod subjekta nadzora koja provjera nije obuhvaćena ček listom, poduzet će odgovarajuće radnje u skladu sa zakonom.

Član 71.
(Davanje uzoraka proizvoda inspektoru)

Subjekt nadzora dužan je uzorke proizvoda dati inspektoru radi ispitivanja kod stručne institucije u Federaciji, ovlaštene za ispitivanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti proizvoda, ukoliko je u inspekcijskom nadzoru potrebno utvrditi odgovaraju li proizvodi propisanim standardima.

Član 72.
(Obavještanje o rezultatima ispitivanja)

- 1) O rezultatu obavljenog ispitivanja uzorka inspektor u pismenom obliku izvještava subjekta nadzora u roku od 3 dana po dobijanju rezultata.
- 2) Subjekt nadzora ima pravo tražiti da se ispitivanje uzorka ponovi na isti način i istom metodom kod druge ovlaštene institucije u Federaciji ukoliko nije zadovoljan nalazom i mišljenjem ovlaštene institucije koja je izvršila prvo ispitivanje.
- 3) Kod uzimanja uzoraka u postupku vršenja inspekcijskog nadzora, a u cilju utvrđivanja da li odgovaraju propisanom ili deklariranom sistemu i propisanom obliku, subjekt nadzora ima pravo uvida u zapisnik o uzimanju uzoraka.

Član 73.
(Izjašnjavanje o činjenicama i dokazima)

Kada inspektor utvrđuje činjenično stanje u postupku inspekcijskog nadzora, subjekt nadzora ima pravo da se izjasni o svim činjenicama i dokazima koji su izneseni u postupku inspekcijskog nadzora.

Član 74.
(Pružanje stručne pomoći)

Subjekt nadzora ima pravo na pružanje stručne pomoći od strane inspektora koji vrši inspekcijski nadzor, a koji se odnosi na upućivanje na propise iz oblasti vršenja inspekcijskog nadzora i preventivno djelovanje.

Član 75.
(Samostalnost inspektora kod prikupljanja dokaza i utvrđivanja činjeničnog stanja)

- 1) Kod vršenja inspekcijskog nadzora inspektor samostalno određuje koje će dokaze koristiti za utvrđivanje činjeničnog stanja.
- 2) Inspektor će upoznati subjekta nadzora sa dokazima koji nisu pribavljeni kod njega i omogućiti mu da se o njima izjasni.

Član 76.
(Pravna sredstva na akte inspektora)

Subjekt nadzora ima pravo da podnosi redovna i vanredna pravna sredstva na upravne akte koje mu dostavi inspektor, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Član 77.
(Edukacija subjekta nadzora)

Subjekt nadzora obavezan je, u vlastitom interesu, da se educira o zakonima i drugim propisima koje primjenjuje u radu.

Član 78.
(Osiguranje prevodioca u postupku inspekcijskog nadzora)

- 1) Subjekt nadzora, koji ne koristi jezik koji je u službenoj upotrebi u Federaciji u postupku inspekcijskog nadzora, dužan je osigurati prevodioca na jedan od jezika koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.
- 2) Subjekt nadzora osigurat će prevodioca i za strana lica koja su u momentu vršenja inspekcijskog nadzora zatečene na radnom mjestu kod subjekta nadzora.
- 3) Troškove prevođenja iz stava (1). ovog člana snosi subjekt nadzora.
- 4) Ukoliko subjekt nadzora ne osigura prevodioca, to će učiniti inspektor na trošak kontroliranog subjekta nadzora.

Član 79.
(Pozivanje odgovornog i drugih lica)

- 1) Kad okolnosti nalažu, inspektor će pismeno pozvati odgovorno lice subjekta nadzora i svako drugo lice da pristupi u prostorije organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova ili na mjesto obavljanja inspekcijske radnje, da u određeno vrijeme, određenog dana pristupi radi davanja izjave ili potrebitih podataka, ili da donese zatraženu dokumentaciju relevantnu za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja od značaja za konkretan inspekcijski nadzor.
- 2) Lica iz stava (1.) ovog člana mogu se pozvati u radne dane u okviru radnog vremena, a izuzetno i u sve dane i izvan tog vremena, iz razloga hitnosti.
- 3) Poziv se upućuje u pisanom obliku, a izuzetno i usmeno ili drugim sredstvima komuniciranja.

Član 80.
(Dužnost odazivanja pozivu)

- 1) Pozvano lice dužno je odazvati se pozivu inspektora.
- 2) Ako se pozvano lice ne odazove pozivu, a izostanak ne opravda u roku od 24 sata od dana prijema poziva, inspektor može u skladu sa zakonom i drugim propisom odrediti da se ista prisilno dovede.

- 3) Troškovi prisilnog dovođenja padaju na teret lica koje se privodi.
- 4) O prisilnom dovođenju inspektor donosi zaključak na koji se ne može izjaviti posebna žalba.

2. Postupak inspekcijskog nadzora

Član 81.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

- 1) U svim pitanjima koja nisu propisana ovim ili drugim zakonom primjenjuje se Zakon o upravnom postupku.
- 2) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je dužan pridržavati se načela utvrđenih ovim zakonom i Zakonom o upravnom postupku.

Član 82.

(Pokretanje postupka inspekcijskog nadzora)

Postupak inspekcijskog nadzora pokreće se po službenoj dužnosti.

Član 83.

(Zahtjev za vršenje inspekcijskog nadzora)

Inspekcijski nadzor u skladu sa ovim zakonom izvršit će se i na pismeni zahtjev:

- 1) Vlade Federacije,
- 2) federalnog ministra i
- 3) direktora Federalne uprave.

Član 84.

(Zahtjev pravnih i fizičkih lica za vršenje inspekcijskog nadzora)

- 1) Pravna i fizička lica mogu podnijeti pismeni zahtjev nadležnoj inspekciji da izvrši inspekcijski nadzor.
- 2) Nadležna inspekcija će o poduzetim mjerama obavijestiti podnosioca zahtjeva pismeno u roku od 15 dana od dana okončanja inspekcijskog nadzora.
- 3) Odredbe ovog člana ne odnose se na anonimne zahtjeve i predstavke, izuzev ukoliko takva predstava sadrži dokaze koji upućuju na grubu povredu zakona, u kom slučaju glavni inspektor i inspektor cijene osnovanost predstavke i poduzimaju zakonom utvrđene aktivnosti u cilju utvrđivanja stvarnog stanja.

Član 85.

(Ponovljeni zahtjev za vršenje inspekcijskog nadzora)

Ukoliko se predstava odnosi na pitanje koje je povodom ranije predstavke istog podnosioca već bilo predmet razmatranja, ponovna predstava u istoj stvari uzet će se u

postupak samo ako su u njoj iznesene nove činjenice ili ako prilikom razmatranja ranije predstavke nisu uzete u obzir sve okolnosti od značaja za njihovu pravilnu ocjenu.

Član 86.

(Inspekcijski nadzor radi zaštite ličnih prava i pravnih interesa)

- 1) Inspektor, ako ocijeni opravdanim, izvršit će inspekcijski nadzor na pismeni ili usmeni zahtjev pravnog i fizičkog lica, koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa traži da se izvrši inspekcijski nadzor.
- 2) Lica iz stava (1.) ovog člana dužne su precizirati pravo ili pravni interes koji im je povrijeđen.
- 3) O izvršenom inspekcijskom nadzoru inspektor će obavijestiti podnosioca zahtjeva.
- 4) Podnosilac zahtjeva može se obratiti rukovodiocu nadležnog organa za vršenje inspekcijskih poslova, radi zaštite svojih prava, u roku od tri mjeseca od dana saznanja za učinjenu povredu, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana učinjene povrede.
- 5) Inspektor je dužan čuvati kao službenu tajnu podatak o identitetu podnosioca zahtjeva.

Član 87.

(Odnos Federalne uprave prema organima uprave i pravnim licima koji imaju javne ovlasti)

- 1) Organi uprave i pravna lica koja imaju javne ovlasti dužne su izvijestiti nadležnu inspekciju o svim nezakonitim radnjama za koje su saznali u obavljanju svojih poslova, a značajne su za rad inspekcije.
- 2) Organi uprave i pravna lica iz stava (1.) ovog člana dužne su, uz obavijest dostaviti i sve dokaze kojim raspolažu (zapisnik o saslušanju određenog lica, zapisnik o uviđaju, fotografije i sl.).

Član 88.

(Ovlaštenja inspektora u inspekcijskom nadzoru kod pravnih lica sa javnim ovlastima)

1) Ako pravno lice sa javnim ovlastima ne vrši povjerene poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima, federalni inspektor koji vrši inspekcijski nadzor, obavezan je pismeno upozoriti organ upravljanja tog pravnog lica i naložiti mu mjere za rješavanje tog pitanja, a ako je to potrebno obavezan je poduzeti i druge mjere u okviru svojih ovlasti i time osigurati da se javne ovlasti vrše u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima su javne ovlasti prenesene.

2) Organ upravljanja pravnog lica sa javnim ovlastima dužan je postupiti po naloženim mjerama federalnog inspektora.

Član 89.

(Ovlaštenja inspektora prema nesavjesnom korisniku povjerenog javnog dobra)

- 1) Ako inspektor u inspekcijskom nadzoru utvrdi da subjekt nadzora, kome je povjereno da upravlja i eksploatiše javno dobro, ne postupa u svojstvu dobrog

domaćina, kaznit će subjekta nadzora i odgovorno lice u subjektu nadzora a rješenjem naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka.

- 2) Inspektor će provesti inspekcijski nadzor koji se odnosi na kontrolu sadržaja i uslova pod kojim se upravlja i eksploatiše javno dobro.

Član 90.

(Nalog za vršenje inspekcijskog nadzora)

- 1) Inspekcijski nadzor inspektor vrši na osnovu naloga za inspekcijski nadzor.
- 2) Nalog inspektoru izdaje glavni inspektor.
- 3) Nalog se izdaje u pisanom obliku i sadrži:
 - 1) naziv inspekcijskog organa, broj naloga i datum izdavanja;
 - 2) ime i prezime glavnog inspektora koji izdaje nalog i naziv inspektorata;
 - 3) naziv subjekta i objekta nad kojim se vrši nadzor;
 - 4) predmet inspekcijskog nadzora;
 - 5) lista provjera - ček lista;
 - 6) ime i prezime inspektora koji će izvršiti inspekcijski nadzor;
 - 7) naziv službenogvozila i registracijske oznake;
 - 8) datum početka vršenja inspekcijskog nadzora;
 - 9) potpis izdavaoca naloga i otisak pečata;
 - 10) pouku subjektu nadzora da ometanje inspektora u radu predstavlja prekršaj.
- 4) Ukoliko se prema okolnostima ne može jasno odrediti subjekt nadzora, inspektor može izdati nalog za inspekcijski nadzor i isti potpisati na terenu uz obavezu da pomenuti nalog inspektor predoči glavnom inspektoru u roku od 24 sata, koji će ga svojim potpisom verifikovati kao akt u predmetu.
- 5) Ako kod istog subjekta nadzora inspekcijski nadzor istovremeno vrši više inspektora iz različitih upravnih oblasti, svakom inspektoru izdaje se pojedinačno nalog za inspekcijski nadzor za oblast koju nadzire.
- 6) Ako postoji potreba za poduzimanjem hitnih mjera zbog zaštite javnog interesa, glavni inspektor može inspektoru izdati usmeni nalog za vršenje inspekcijskog nadzora, uz obavezu da u roku od 24 sata od izdavanja usmenog naloga inspektoru izda pisani nalog.

Član 91.

(Predočavanje naloga za vršenje inspekcijskog nadzora)

- 1) Prilikom inspekcijskog nadzora inspektor predočava nalog za vršenje inspekcijskog nadzora subjektu kojeg kontroliše.
- 2) Protiv naloga za inspekcijski nadzor ne može se izjaviti posebna žalba.

Član 92.

(Lista provjera-obim i složenost inspekcijskog nadzora)

- (1) Na osnovu lista provjera- ček lista utvrđuje se obim i složenost inspekcijskog nadzora.

- (2) Složenost inspekcijskog nadzora utvrdit će se procjenom rizika postupanja subjekta nadzora.
- (3) Direktor inspekcijskog organa uprave donosi Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje obima i složenosti inspekcijskog nadzora iz stava (1). ovog člana.

Član 93 .

(Postupanje inspektora u slučaju nadležnosti druge inspekcije)

Ako inspektor utvrdi povredu zakona i drugih propisa, iz nadležnosti druge inspekcije odnosno drugog organa uprave, dužan je bez odlaganja sačiniti službenu zabilješku i putem glavnog inspektora obavijestiti nadležnu inspekciju, odnosno organ uprave u roku od 3 dana.

Član 94.

(Predstavljanje inspektora subjektu nadzora)

Prije početka vršenja inspekcijskog nadzora inspektor će se predstaviti subjektu nadzora uz predočenu službenu iskaznicu i značku.

Član 95.

(Mjesto vršenja inspekcijskog nadzora)

- 1) Inspekcijski nadzor obavlja se na mjestu gdje treba utvrditi činjenice o izvršavanju propisa na koje se odnosi inspekcijski nadzor.
- 2) Mjesto vršenja inspekcijskog nadzora se po pravilu utvrđuje nalogom za vršenje inspekcijskog nadzora.
- 3) Ako se inspekcijski nadzor vrši u poslovnim prostorijama subjekta nad kojim se vrši nadzor, odgovorno lice ili bilo koja drugo lice uposlono kod subjekta nadzora, dužno je inspektor osigurati odgovarajuće uslove za rad.
- 4) Kada se inspekcijski pregled vrši u prostorijama subjekta nadzora koje su ugrožene eksplozivnom atmosferom (podzemne i nadzemne prostorije) ili u kojima postoji neka druga mogućnost ugrožavanja života i zdravlja ljudi , odgovorno lice je dužno inspektor i licima koja prisustvuju inspekcijskom pregledu osigurati odgovarajuća zaštitna sredstva.
- 5) U slučaju nemogućnosti utvrđivanja tačnog činjeničnog stanja kod provođenja inspekcijskog nadzora, inspektor će pismenim putem, pozvati subjekta nadzora ili drugo lice da u određeno vrijeme i određeni datum pristupi u prostorije sjedišta inspekcijskog organa i donese traženu dokumentaciju.

Član 96.

(Vrijeme vršenja inspekcijskog nadzora)

- 1) Inspektor može vršiti inspekcijski nadzor kod subjekta nadzora bez prethodne najave u bilo koje doba dana i noći u toku njegovog radnog vremena, na mjestu koje je podložno inspekcijskom nadzoru, a izuzetno i izvan radnog vremena, ukoliko postoji opravdana potreba za vršenje inspekcijskog nadzora, kako je to navedeno u nalogu za inspekcijski nadzor.

2) Ako se inspekcijski nadzor vrši u poslovnim prostorijama subjekta nadzora, a ne može se završiti u toku njegovog radnog vremena, inspektor može izvršiti privremeno pečačenje poslovnog prostora ili dijela poslovnog prostora ili samo opreme u tom prostoru u kojem se nalaze stvari ili dokumentacija na koje se odnose radnje inspekcijskog nadzora a u cilju dovršenja započetog inspekcijskog nadzora.

3) O privremenom pečačenju poslovnog prostora ili opreme iz stava (2.) ovog člana donosi se zaključak protiv kojeg se ne može izjaviti posebna žalba.

4) Zaključak iz stava (3.) ovog člana će se priložiti uz zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.

Član 97.

(Utvrđivanje podataka o subjektu nad kojim se vrši nadzor)

U inspekcijskom nadzoru inspektor utvrđuje:

- 1) identifikaciju subjekta nadzora i to:
 - a) identitet za fizičko lice,
 - b) oblik organizacije za pravno lice,
 - c) podatke o odgovornom licu za predstavljanje i zastupanje pravnog lica prema aktu o osnivanju i upisu u sudski registar;
- 2) posjedovanje propisane dokumentacije za obavljanje djelatnosti:
 - a) rješenje o upisu u sudski ili drugi registar;
 - b) rješenje za obavljanje djelatnosti ako je to posebnim propisom utvrđeno (odobrenje, licenca za rad i sl.);
 - c) pravni osnov korištenja poslovnog prostora;
 - d) odobrenje za priključak na komunalne, elektro, gasne i druge instalacije, ako je to posebnim propisom utvrđeno;
 - e) da li je kod subjekta nadzora zaposlen stranac i bez radne dozvole ili sa radnom dozvolom kojoj je istekla važnost, izuzev kategorija stranaca koji ne moraju imati radnu dozvolu u skladu sa posebnim propisima;
 - f) dopuštenost rada sa sredstvima i resursima sa kojima se obavlja djelatnost u skladu sa zakonom (važenje koncesije, tehnički nadzor, registracija, atest i sl.);
 - g) i drugu propisanu dokumentaciju koju mora posjedovati u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 98.

(Dužnost omogućavanja rada inspektoru)

- 1) Subjekt nadzora, kao i svako drugo lice ne smije sprečavati i otežavati inspektoru vršenje inspekcijskog nadzora.
- 2) Inspektor može usmeno telefonom ili u pisanoj formi, zatražiti od subjekta nadzora da mu, u roku koji mu naloži, dostavi sva potrebna obavještenja, podatke i dokumentaciju od značaja za vršenje tog inspekcijskog nadzora.

Član 99.

(Uzimanje uzoraka proizvoda)

- (1) Ako je u inspekcijskom nadzoru potrebno utvrditi odgovaraju li proizvodi u proizvodnji ili u prometu propisanoj zdravstvenoj ispravnosti i deklariranom sistemu, odnosno propisanom i deklariranom kvalitetu, inspektor će uzeti uzorke tih proizvoda u propisanoj količini i broju uzoraka i dati ih na ispitivanje ovlaštenoj instituciji u Federaciji za subjekte nadzora čije je sjedište u Federaciji.
- (2) Za ispitivanje zdravstvene ispravnosti ili kvaliteta inspektor može uzeti od istog proizvoda najviše tri uzorka u količini koja je potrebna za ispitivanje.
- (3) Inspektor je dužan sastaviti zapisnik o uzimanju uzoraka.
- (4) Inspektor će u pisanom obliku izvijestiti subjekta nadzora o rezultatu obavljenog ispitivanja uzoraka, najkasnije u roku od tri dana od dana prijema nalaza od ovlaštene institucije koja je ispitivanje obavila, odnosno u skladu sa posebnim propisima.

Član 100.

(Ponavljanje ispitivanja kvaliteta proizvoda)

- 1) Ako je subjekt nadzora nezadovoljan nalazom ispitivanja proizvoda, ima pravo tražiti od inspektora da se ispitivanje ponovi, na uzorku uzetom za potrebe superanalize kod prvog uzorkovanja, istom metodom kod druge ovlaštene organizacije za ispitivanje kvaliteta proizvoda unutar Federacije.
- 2) Zahtjev za ponavljanje ispitivanja proizvoda u smislu stava (1.) ovog člana podnosi se u pisanoj formi u roku od tri dana od dana dostavljanja nalaza prvog ispitivanja.
- 3) Ako rezultat ponovljenog ispitivanja proizvoda nije saglasan sa prvim nalazom, mjerodavan je nalaz ponovljenog ispitivanja.

Član 101.

(Uzorkovanje)

- 1) Subjekt nadzora dužan je besplatno dati potrebnu količinu uzorka proizvoda za ispitivanje kvaliteta.
- 2) Troškove ispitivanja uzoraka proizvoda snosi subjekt nadzora ako se utvrdi da uzorak ne odgovara kvalitetu propisanom zakonom i drugim propisom ako drugačije nije regulirano posebnim propisom.
- 3) Ako uzorak proizvoda iz stava (2) ovog člana odgovara kvalitetu propisanom zakonom i drugim propisom, troškovi ispitivanja iz ovog člana padaju na teret sredstava budžeta nivoa postupajućeg inspektora, ako posebnim propisom nije drugačije utvrđeno.
- 4) Neiskorišteni uzorci proizvoda vraćaju se subjektu nadzora.

Član 102.

(Način uzorkovanja)

- 1) Rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova Pravilnikom će propisati način uzimanja uzoraka i proizvoda, kao i dostavljanje tih uzoraka na ispitivanje ovlaštenim institucijama, ukoliko to nije utvrđeno posebnim propisom.
- 2) U slučaju kolizije odredaba posebnih pravilnika i drugih opštih akata o uzimanju uzoraka i proizvoda i dostavljanja na ispitivanje ovlaštenim institucijama, sa Pravilnikom iz stava (1.) ovog člana, ima se primjenjivati Pravilnik iz stava (1.) ovog člana.

Član 113.

(Učestvovanje subjekta nadzora u obavljanju inspekcijskog nadzora)

- 1) Subjekt nadzora dužan je omogućiti inspektoru neometano obavljanje inspekcijskog nadzora i učestvovati u utvrđivanju činjenica u predmetu, lično ili putem ovlaštenog lica.
- 2) Ukoliko odgovorno lice nije prisutno, inspekcijski nadzor može se obaviti sa bilo kojim uposlenikom koji je u radnom odnosu kod subjekta nadzora i istise zatekne u momentu nadzora, koji će svojim potpisom na zapisnik, po okončanju nadzora, potvrditi uredan prijem zapisnika. Lice s kojim je obavljen nadzor će dostaviti bez odlaganja zapisnik odgovornom licu u subjektu nadzora koji se ima se pravo očitovati na isti u roku od tri dana.
- 3) Ukoliko uposlenik iz stava (2.) ovog člana odbije da potpiše zapisnik, inspektor će to unijeti u zapisnik i isti putem pošte, dostaviti subjektu nadzora na izjašnjenje.
- 4) Inspektor može tražiti od bilo kojeg uposlenika kod subjekta nadzora da mu, u roku koji on naloži, dostavi sve potrebne dokumente ili podatke koji su relevantni za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja u konkretnom inspekcijskom nadzoru.
- 5) Inspektor zahtjev iz stava (4.) ovog člana, iznosi usmeno, a prema okolnostima to može odrediti i zaključkom protiv kojeg se ne može izjaviti posebna žalba

Član 104.

(Postupak inspektora u slučaju nemogućnosti vršenja inspekcijskog nadzora)

Ako inspektor iz objektivnih razloga ne može obaviti inspekcijski nadzor, pismenim putem će pozvati subjekta nadzora da u određeno vrijeme i određeni datum pristupi u prostorije sjedišta inspekcijskog organa i donese traženu dokumentaciju.

Član 105.

(Privremeno oduzimanje poslovne i druge dokumentacije)

- 1) Inspektor može privremeno oduzeti poslovnu i drugu dokumentaciju radi provjere autentičnosti i tačnosti navoda u njoj kao i onu koja može u prekršajnom postupku poslužiti kao dokaz kojim je učinjen prekršaj.
- 2) Zaključkom će se odrediti u kojem će se roku vratiti dokumentacija, osim ako se ona prilaže kao dokaz u prekršajnom ili krivičnom postupku.

- 3) O privremenom oduzimanju dokumentacije inspektor izdaje potvrdu u kojoj će se navesti šta je oduzeto sa potpunom identifikacijom (naziv dokumenta, izdavalac, broj, datum i dr.).

Član 106.

(Privremeno oduzimanje predmeta prekršaja)

- 1) Inspektor može u inspekcijskom nadzoru privremeno oduzeti predmete ili robu sa kojima je učinjen prekršaj (predmet prekršaja) ili su nastali u izvršenju ili pokušaju izvršenja prekršaja.
- 2) O privremenom oduzimanju predmeta ili robe izdaje se potvrda u kojoj će se navesti šta je oduzeto sa potpunom identifikacijom (naziv predmeta, vrsta, količina, jedinica mjere, deklarirana ili procijenjena vrijednost, datum, vrijeme i mjesto oduzimanja, lice od koga su predmeti ili roba oduzeti i vlasnik predmeta ili robe)

Član 107.

(Postupak sa privremeno oduzetim predmetima ili robom)

- 1) Ako su oduzeti predmeti ili roba podložni brzom kvarenju i ako isti nisu oduzeti prekršajnim nalogom, inspektor je dužan podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili obavijestiti nadležno tužilaštvo o saznanjima o eventualno počinjenom krivičnom djelu u roku od 48 sati od oduzimanja takvih predmeta ili roba.
- 2) Predmeti ili roba iz stava (1.) ovog člana se prodaju, ako drugačije nije predviđeno posebnim propisima, a sredstva ostvarena prodajom uplaćuju se na depozitni račun budžeta nivoa vlasti (Federacije, kantona,) ovisno od nivoa postupajućeg inspektora.

Član 108.

(Radnje inspekcijskog nadzora kod drugih lica koje nisu subjekt nadzora)

- 1) Inspektor ima pravo vršiti inspekcijske radnje i kod drugih lica koja nisu subjekt nadzora, ako se kod istih obavlja djelatnost, nalaze stvari, predmeti, isprave i sl., koje su od značaja za inspekcijski nadzor kod subjekta nadzora.
- 2) Ako lice iz stava (1.) ovog člana ne dopusti inspektoru da vrši potrebne inspekcijske radnje, on može prema tom licu poduzeti iste mjere kao i prema subjektu nadzora.

Član 109.

(Pomoć policije u obavljanju inspekcijskog nadzora)

- 1) Ako se u vršenju inspekcijskog nadzora onemogući inspektoru obavljanje nadzora pružanjem fizičkog otpora ili ako se takav otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć nadležne policije.
- 2) Nadležna policija obavezna je pružiti potrebnu zaštitu i omogućiti da se obavi inspekcijski nadzor i na usmeni zahtjev inspektora, glavnog inspektora i rukovodioca inspekcijskog organa, iako o istom nije bila prethodno obaviještena.

Član 110.
(Inspekcijski zapisnik)

- 1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je obavezan sačiniti zapisnik i u njemu navesti činjenično stanje utvrđeno inspekcijskim nadzorom.
- 2) Zapisnik sastavlja inspektor koji je obavio inspekcijski nadzor. Ako je inspekcijski nadzor obavilo istovremeno više inspektora iz različitih upravnih oblasti, u tom slučaju svaki inspektor sačinjava poseban zapisnik.
- 3) Zapisnik sadrži, osim elemenata propisanih u Zakonu o upravnom postupku i navode koje je neophodno navesti u obavljanju inspekcijskog nadzora.
- 4) Obrazac inspekcijskog zapisnika iz stava (1.) ovog člana propisat će direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskog nadzora.
- 5) O manje važnim radnjama u postupku i izjavama subjekta nadzora, kao i u slučaju nemogućnosti izvršenja inspekcijskog nadzora, inspektor sačinjava službenu zabilješku.
- 6) Ako je inspekcijski nadzor obavilo istovremeno više inspektora iz iste oblasti, u tom slučaju sačinjavaju jedan zapisnik.

Član 111.
(Mjesto sastavljanja inspekcijskog zapisnika)

- 1) Zapisnik se sačinjava na licu mjestu i u toku obavljanja inspekcijskog nadzora.
- 2) U složenijem inspekcijskom nadzoru, zapisnik se može sastaviti i završiti u službenim prostorijama organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova, u roku od tri dana od dana završenog inspekcijskog nadzora.
- 3) Jedan primjerak zapisnika predaje se subjektu nadzora, odmah nakon sastavljanja, ukoliko to objektivne okolnosti dozvoljavaju.

Član 112.
(Primjedbe na zapisnik o inspekcijskom nadzoru)

- 1) Subjekt nadzora ima pravo staviti primjedbe na zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
- 2) Primjedbe se stavljaju istovremeno sa sačinjavanjem zapisnika, a u slučaju iz člana 110. stav (2.) i (3.) ovog zakona, u roku od tri dana od dana prijema zapisnika.
- 3) Primjedbe na zapisnik, odnosno izjava da nema primjedaba, unosi se u zapisnik.
- 4) Ukoliko se primjedbe na zapisnik prilažu uz zapisnik, one se imaju potpisati od strane odgovornog lica, odnosno lica koje je učestvovalo u inspekcijskom nadzoru.

- 5) Ako ovlašteno lice ne stavi primjedbe na zapisnik u roku iz stava (2.) ovog člana, ili da pismenu izjavu da nema primjedbi, smatra se da nema primjedbi na zapisnik.

Član 113.

(Dokazna snaga zapisnika o inspekcijskom nadzoru)

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru na koji nisu stavljene primjedbe ima dokaznu snagu javne isprave, osim onih dijelova zapisnika na koje je saslušano lice stavilo primjedbu da nisu pravilno sastavljeni.

Član 114.

(Obaveza čitanja zapisnika i razmatranje primjedaba na zapisnik o inspekcijskom nadzoru)

- 1) Inspektor je dužan pročitati sadržaj zapisnika subjektu nadzora.
- 2) Inspektor će razmotriti primjedbe na zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru i prema potrebi, upotpuniti inspekcijske radnje na koje se primjedbe odnose.
- 3) O primjedbama na zapisnik posebno se ne odlučuje, već se cijene i obrazlažu u postupku donošenja upravnog akta.

Član 115.

(Stavljanje robe pod carinski nadzor)

Federalni inspektor u postupku nadzora u prekograničnom prometu, na graničnim prijelazima i mjestu carinjenja može robu staviti pod carinski nadzor, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 116.

(Kontrola u prekograničnom prometu)

- 1) Nadležni Federalni granični inspektori vrše kontrolu zdravstvenog stanja lica i ispravnosti roba i predmeta u prekograničnom prometu.
- 2) Odgovarajuće potvrde o izvršenoj kontroli iz prethodnog stava ovog člana izdaju nadležni federalni granični inspektori i isti vrijede na teritoriji Federacije.

3. Upravne i druge mjere

Član 117.

(Upravne mjere koje inspektor određuje u inspekcijskom nadzoru)

Kada inspektor utvrdi da subjekt nadzora ne postupa u skladu sa propisima, dužan je rješenjem naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

- (1) naložiti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim zakonom i posebnim propisima na koje se odnosi inspekcijski nadzor;

- (2) usmeno naložiti subjektu nadzora da odmah poduzme odgovarajuće radnje i mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ukoliko postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i životinja, odnosno opasnost po okoliš;
- (3) zabraniti ili privremeno zabraniti djelatnost, odnosno rad subjektu nadzora, koja se obavlja suprotno zakonu i drugim propisima, kada je to određeno ovim zakonom i propisima na koje se odnosi inspekcijski nadzor;
- (4) zabraniti ili privremeno zabraniti djelatnost, odnosno rad i privremeno oduzeti robu subjektu nadzora koji obavlja djelatnost, odnosno stavlja robu u promet bez odobrenja nadležnog organa i odmah zapečatiti poslovni prostor ili sredstva rada;
- (5) privremeno oduzeti ili staviti pod nadzor, robu koja je pribavljena suprotno zakonu i drugim propisima ili služi prometu odnosno izvršenju poslova i radnji koje su u suprotnosti sa propisima;
- (6) narediti uništavanje robe koja je oduzeta u vršenju inspekcijskog nadzora zbog toga što je protiv pravno nastala ili služi prometu, odnosno izvršenju radnji koje su u suprotnosti s propisima;
- (7) zabraniti subjektu nadzora dalje radno angažovanje zatečenih lica bez reguliranog radno-pravnog statusa u skladu sa zakonom;
- (8) privremeno staviti van upotrebe sredstva rada zatečena u postupku protivpravnog vršenja poslovne djelatnosti do otklanjanja nedostataka i ista odmah zapečatiti ili na drugi prigodan način (natpis, traka i slično) onemogućiti njihovu upotrebu;
- (9) naložiti isključenje iz saobraćaja vozila kojim je počinjen prekršaj (osim vozila hitne pomoći, vojske, policije i vatrogasnih vozila);
- (10) zabraniti pristup mjestu na kojem se vrši uviđaj ili druge inspekcijske radnje;
- (11) naložiti rušenje bespravno izgrađenog objekta ili vraćanje u prvobitno stanje terena ili privremeno zabraniti gradnju objekta do pribavljanja dozvola za gradnju u skladu sa zakonom;
- (12) ukoliko inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora, utvrdi da subjekt nadzora obavlja djelatnost bez registracije ili odobrenja nadležnog organa odmah će zabraniti rad subjektu nadzora i odmah će zapečatiti poslovne prostorije ili sredstva rada;
- (13) ukoliko inspektor u vršenju redovnog inspekcijskog nadzora utvrdi da subjekt nadzora ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti, naredit će privremenu zabranu obavljanja djelatnosti do ispunjenja propisanih uslova;
- (14) naložiti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje je pravno lice, institucija koja ima javna ovlaštenja, odnosno organ uprave obavezan da poduzme;
- (15) odrediti i druge mjere koje su određene ovim zakonom i posebnim propisima.

Član 118.

(Rješenje inspektora o upravnim mjerama)

Inspektor određuje upravne mjere rješenjem u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Član 119. (Obrazac za rješenje)

- 1) Ako se određuje upravna mjera koja se mora izvršiti odmah ili odmah započeti njeno izvršenje, rješenje o upravnoj mjeri može se donijeti i na odgovarajućem obrascu, a određeni podaci i odluke se mogu napisati rukom.
- 2) Sadržaj i formu obrasca propisuje direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova.
- 3) Rješenje iz stava (1.) ovog člana sadrži u obrazloženju, razlog zbog kojeg se donosi takvo rješenje i navođenje propisa na osnovu kojeg je određena upravna mjera.

Član 120. (Javno objavljivanje upravne mjere)

- 1) Upravnu mjeru inspektor će javno objaviti ako se njom postiže potpunija svrha inspekcijskog nadzora.
- 2) Upravna mjera iz stava (1). se javno objavljuje na oglasnoj tabli subjekta nadzora, u sjedištu subjekta nadzora, na oglasnoj ploči organa za inspekcijske poslove, u javnim glasilima ili na drugi pogodan način.

Član 121. (Upravna mjera privremene zabrane rada subjektu nadzora u cjelosti ili djelomično)

- 1) Kod upravne mjere privremene zabrane rada inspektor može zabraniti rad u cijelosti ili djelimično, a zabrana počinje teći od dana uručenja rješenja.
- 2) Inspektor će na licu mjesta zabraniti rad subjektu nadzora i izvršiti pečaćenje poslovnih prostorija i sredstava rada subjekta nadzora, ako obavlja djelatnost:
 - bez rješenja o upisu u sudski registar nadležnog suda;
 - bez rješenja nadležnog organa za obavljanje djelatnosti;
 - u suprotnosti sa rješenjem kojim mu je odobreno obavljanje određene djelatnosti ili
 - ne posjeduje dokumentaciju kojom potvrđuje da ispunjava minimalno-tehničke uslove za bavljenje tom djelatnošću (rješenje nadležnog organa, zapisnici nadležnih inspekcija i sl.)
- 3) Inspektor, upravnu mjeru iz stava (2.) ovog člana neće naložiti ako će takvim postupkom ugroziti javni interes, život i zdravlje ljudi i životinja, odnosno uzrokovati opasnost po okolicu.
- 4) Ako inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da subjekt nadzora obavlja djelatnost ili pruža usluge za pravno ili fizičko lice koje ne posjeduje potrebitu dokumentaciju, odmah će zabraniti dalje obavljanje navedenog posla.
- 5) Ako inspektor procijeni da privremena mjera zabrane rada može biti nasilno narušena ili u kratkom roku od strane subjekta nadzora ili drugih lica neizvršena,

inspektor može naložiti stalni ili povremeni nadzor nad privremeno zatvorenim objektima na način da obavijesti nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova o naloženoj mjeri zabrane rada i mjeri obezbjeđenja iste.

6) Troškove iz stava (4.) ovog člana snosi subjekt nadzora kojem je izrečena mjera zabrane rada.

7) Žalba na rješenje iz stava (2.) i (3.) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 122.

(Upravna mjera zabrane rada kod subjekta nadzora sa više utvrđenih prekršaja)

- 1) Ako inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi kod istog subjekta nadzora postojanje više od dva prekršaja, inspektor će izreći upravnu mjeru privremene zabrane rada u trajanju od 7 dana, u ponovljenom slučaju u trajanju od 30 dana, a u svakom narednom ponovljenom slučaju izriče se zabrana rada u trajanju od 60 dana.
- 2) Pod ponovljenim slučajem smatra se počinjenje dva ili više prekršaja u periodu od dvije godine nakon što je rješenje o zabrani rada iz stava (1.) ovog člana postalo konačno.
- 3) Upravna mjera privremene zabrane rada iz stava (1.) ovog člana ne odnosi se na prekršaje za koje je odredbama ovog zakona predviđeno izricanje te upravne mjere.
- 4) Žalba na rješenje iz stava (1.) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 123.

(Usmeno nalaganje upravne mjere)

- 1) Ako je prema ocjeni inspektora potrebno poduzeti hitne mjere i radnje na otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i nastanak veće materijalne štete ili u cilju zaštite javnog interesa, inspektor će usmeno naložiti upravnu mjeru u skladu sa članom 125. stavom (1.) tačke 2. ovog zakona i istovremeno naložiti da se ista odmah izvrši.
- 2) Pored slučajeva iz stava (1.) ovog člana, inspektor će usmeno odrediti upravnu mjeru i kada je to određeno posebnim propisom.

Član 124.

(Rok za donošenje rješenja za usmeno naloženu upravnu mjeru)

Usmeno naložena upravna mjera je odmah izvršna, unosi se u zapisnik, a inspektor donosi pismeno rješenje u roku od tri dana od dana usmeno naložene upravne mjere.

Član 125.

(Rok za donošenje rješenja za usmeno naloženo zatvaranje poslovnog objekta)

Ako inspektor u skladu sa ovim zakonom, usmeno naloži zatvaranje poslovnog objekta, odnosno drugog mjesta rada, donijet će i pismeno rješenje u roku od 24 sata od momenta usmeno naložene upravne mjere.

Član 126.

(Pečaćenje poslovnih prostorija i sredstava rada subjekta nadzora)

- 1) Kada je subjektu nadzora zabranjen rad, inspektor će odmah, na licu mjesta izvršiti obezbjeđenje izvršenja naložene upravne mjere pečaćenjem ili na drugi odgovarajući način (natpis, traka i slično) zatvoriti poslovne prostorije u kojima je zabranjen rad ili zapečatiti sredstva rada i vozila.
- 2) Način zatvaranja poslovnih prostorija ili pečaćenje sredstava rada iz stava (1). ovog člana inspektor će odrediti rješenjem o zabrani rada.
- 3) O poduzetim radnjama iz stava (1.) ovog člana sačinit će se zapisnik.
- 4) Direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova donijet će propis o načinu pečaćenja i načinima drugih oblika zatvaranja poslovnih prostorija u kojima je određena zabrana rada

Član 127.

(Upravna mjera oduzimanja, uništavanja i stavljanja robe ili predmeta prekršaja van prometa)

- 1) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor će oduzeti robu ili predmete prekršaja od subjekta nadzora i iste uništiti, ukoliko je istima zabranjen promet, kao i u drugim slučajevima određenim posebnim propisima.
- 2) Oduzeta roba ili predmeti prekršaja popisuju se u potvrdi o oduzimanju robe ili predmeta u koju se unose podaci iz člana 114. stav (2.) ovog zakona.
- 3) O oduzimanju robe ili predmeta prekršaja inspektor donosi rješenje koje se dostavlja subjektu nadzora.
- 4) Protiv rješenja o oduzimanju robe ili predmeta prekršaja dozvoljena je posebna žalba koja ne odlaže izvršenje rješenja.
- 5) Primjerak rješenja dostavlja se organu nadležnom za uništenje oduzete robe ili predmeta prekršaja, a koje će se izvršiti po postupku propisanom propisom iz člana 140. ovog zakona.
- 6) Troškove uništenja snosi subjekt nadzora od koga su roba ili predmeti prekršaja oduzeti, ako posebnim propisima nije drugačije određeno.
- 7) Na isti način inspektor će postupiti i kada nakon stavljanja robe ili predmeta prekršaja van prometa subjekt nadzora ne postupi po naredbi inspektora, odnosno kada se nakon izvršenih analiza utvrdi da ta roba ili predmeti prekršaja nisu dozvoljeni za uporabu.
- 8) Ukoliko je za robu ili predmete prekršaja iz stava (1) ovog člana do uništenja potrebno osigurati smještaj i čuvanje, inspektor će o smještaju i čuvanju odlučiti u rješenju o oduzimanju i uništenju, te u tom smislu postupiti u skladu sa članom 136. ovog zakona.

Član 128.

**Upravna mjera privremenog oduzimanja, stavljanja pod nadzor,
prodaje i uništenja predmeta prekršaja**

- 1) Inspektor može prilikom vršenja inspekcijskog nadzora, privremeno oduzeti ili staviti pod nadzor predmet prekršaja (roba, proizvodi, prirodne sirovine, i materijali i drugo).
- 2) Inspektor može privremeno oduzeti i novac koji potiče od prodaje predmeta prekršaja iz stava 1. ovog člana.
- 3) Predmet prekršaja koji je privremeno oduzet ili stavljen pod nadzor, popisuje se u potvrdi o privremeno oduzetoj robi ili predmetima, u koju se unosi deklarirana ili procijenjena vrijednost predmeta prekršaja.
- 4) Inspektor može odrediti vještaka ili procijenitelja da izvrši procjenu vrijednosti privremeno oduzetog predmeta prekršaja.

Član 129.

(Čuvanje privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja)

- 1) Ukoliko se ne radi o robi ili predmetima prekršaja iz člana 135. ovog zakona, privremeno oduzeta roba ili predmeti prekršaja ostavljaju se na čuvanje kod subjekta ovlaštenog za smještaj i čuvanje privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja, a koji je određen rješenjem o smještaju i čuvanju privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja.
- 2) Subjekt iz stava (1) ovog člana je odgovoran za čuvanje robe ili predmeta prekršaja.
- 3) Troškove ostave i čuvanja privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja snosi lice, subjekt nadzora od kojeg su roba ili predmeti privremeno oduzeti, ako posebnim propisima nije drugačije određeno. O troškovima odlučuje postupajući inspektor zaključkom, u skladu sa općim propisima o troškovima u upravnom postupku.
- 4) Pravo na naknadu troškova nema lice, subjekt nadzora od kojeg su roba ili predmeti privremeno oduzeti, ako su kod njega ostavljeni na čuvanje.
- 5) Privremeno oduzeti novac predaje se u sudski depozit, kao i stvari od veće vrijednosti ako su prikladne za takav način čuvanja.
- 6) Federalna uprava dužna je izvršiti izbor pravnog ili fizičkog lica iz stava (1) ovog člana, čije usluge će koristiti za smještaj i čuvanje privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja, a u slučaju da privremeno oduzeta roba ili predmeti prekršaja nisu ostavljeni na čuvanje kod subjekta nadzora. Izbor najpovoljnije ponude vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.
- 7) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se subjektu nadzora i protiv istog se ne može izjaviti posebna žalba, jer isto nije upravni akt.
- 8) Smještaj i čuvanje privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja traje do pravomoćnosti sudske odluke ili konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga kojima je izrečena zaštitna mjera oduzimanja predmeta ili robe kojima je počinjen prekršaj.

9) Nakon pravomoćnosti sudske odluke odnosno konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga, privremeno oduzeta roba se prodaje, a novac ostvaren prodajom se uplaćuje u korist Budžeta nivoa vlasti po kojem propisu je izvršen nadzor.

Član 130.

(Prodaja privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja koji su podložni brzom kvarenju)

- 1) Prodaja privremeno oduzete robe ili predmeta prekršaja koji su podložni brzom kvarenju, ili onih čije bi čuvanje prouzrokovalo nesrazmjerne troškove vrši se neposrednom pogodbom, ako posebnim propisima nije drugačije uređeno.
- 2) Troškove prodaje snosi subjekt nadzora od kojeg su roba ili predmeti prekršaja oduzeti.
- 3) Novac ostvaren prodajom robe ili predmeta prekršaja uplaćuje se na depozitni račun nadležnog suda ili prelazni račun Budžeta prema propisu po kojem je inspektor privremeno oduzeo robu ili predmete prekršaja, do pravosnažnosti sudske odluke ili konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga, kojima je izrečena zaštitna mjera oduzimanja predmeta prekršaja ili robe kojima je počinjen prekršaj.
- 4) Nakon pravomoćnosti sudske odluke odnosno nakon konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga, novac od prodane robe se uplaćuje u korist Budžeta prema propisu nivoa vlasti po kojem je inspektor koji je privremeno oduzeo robu ili predmete prekršaja.

Član 131.

(Prodaja predmeta prekršaja putem javnog nadmetanja)

- 1) Privremeno oduzeti predmet prekršaja, koji nije podložan brzom kvarenju i čiji promet nije zabranjen, prodaje se nakon pravosnažnosti sudske odluke ili konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga, kojima je izrečena zaštitna mjera oduzimanja robe ili predmeta prekršaja.
- 2) O prodaji privremeno oduzetog predmeta prekršaja inspektor donosi rješenje protiv kojeg se ne može izjaviti žalba.
- 3) Prodaja će se izvršiti javnim nadmetanjem, odnosno objavljivanjem javnog oglasa o prodaji privremeno oduzetog predmeta prekršaja i ako troškovi postupka prodaje ne uzrokuju veće troškove od vrijednosti oduzetog predmeta prekršaja i ako posebnim propisom nije drugačije regulirano.
- 4) Troškove prodaje snosi subjekt nadzora od kojeg je oduzet predmet prekršaja.
- 5) Novac od prodaje predmeta prekršaja i privremeno oduzeti novac predan na čuvanje u sudski depozit uplaćuje se u korist Budžeta.
- 6) O privremeno oduzetom predmetu prekršaja i novcu inspektor sastavlja zapisnik u koji se unose podaci o kupcima, kao i podaci o naplati za prodati predmet prekršaja i o uplati novca u odgovarajući depozit.

Član 132.

(Postupak smještaja, čuvanja, prodaje ili uništenja predmeta prekršaja)

Direktor Federalne uprave, donijet će Pravilnik o postupku smještaja, čuvanja, načinu prodaje ili uništenja privremeno oduzetog predmeta prekršaja u postupku inspekcijskog nadzora.

Dostava pismena u inspekcijskom nadzoru

Član 133. (Dostava pismena subjektu nadzora)

Dostava pismena u inspekcijskom nadzoru može se izvršiti:

- ličnim uručenjem i
- uručenjem putem pošte

Član 134. (Dostava ličnim uručenjem)

- 1) Dostava se može izvršiti neposredno subjektu nadzora od strane inspektora kada se potvrda o prijemu pismena (zapisnika o inspekcijskom nadzoru, rješenja, zaključka inspektora ili prekršajnog naloga) stavlja na primjerku pismena koji ostaje inspektor u spisu.
- 2) Dostava ličnim uručenjem smatra se i uručenje zapisnika o inspekcijskom nadzoru licu sa kojim je obavljen inspekcijski nadzor u skladu sa članom 110. stav (2.) ovog zakona.

Član 135. (Dostava pismena putem pošte)

Kada se dostava pismena vrši putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana po upućivanju pismena preporučeno na adresu sjedišta pravnog lica iz sudskog registra ili adresu registra prebivališta ili boravišta za fizičko lice.

Pravni lijekovi protiv rješenja i zaključaka inspektora

Član 136. (Žalba na rješenje i zaključak inspektora)

- 1) Na rješenje federalnog inspektora o naloženim upravnim mjerama može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- 2) Žalba na rješenje inspektora o upravnim mjerama odlaže izvršenje rješenja, ako ovim ili posebnim federalnim zakonom nije drugačije određeno.
- 3) Odredbe stava (1.) (2.) i (3). ovog člana odnose se i na zaključak inspektora protiv kojeg je dopuštena žalba.

Član 137. (Odlučivanje po žalbama)

- 1) O žalbi na rješenje i zaključak federalnog inspektora rješava nadležno federalno ministarstvo iz upravne oblasti na koju se odnosi inspekcijски nadzor, ako ovim ili posebnim federalnim zakonom nije drugačije određeno.
- 2) O žalbi na rješenje i zaključak kantonalnog inspektora koje je doneseno po federalnim ili BiH propisima rješava direktor Federalne uprave.
- 3) Žalba iz prethodnog stava odlaže izvršenje rješenja, ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Član 138.
(Rok za rješavanje žalbe)

- 1) Žalbu na rješenje i zaključak inspektora, nadležni drugostupanjski organ dužan je riješiti u roku od 30 dana od dana predaje žalbe, ako posebnim propisom nije određen kraći rok.
- 2) Ako stranka odustane od žalbe, postupak po žalbi obustavlja se zaključkom.

Član 139.
(Upravni spor)

Rješenje Federalne uprave doneseno po žalbi na rješenje i zaključak kantonalnog inspektora kada rješava po federalnim ili BiH propisima i rješenje federalnog ministarstva doneseno po žalbi na rješenje i zaključak federalnog inspektora konačni su upravni akti i protiv njih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

4. Izvršenje upravnih mjera

Član 140.
(Postupanje po rješenju i izvršenje upravne mjere)

Subjekt nadzora je obavezan postupiti po rješenju inspektora i izvršiti upravnu mjeru koja mu je rješenjem naložena, u roku utvrđenom u rješenju.

Član 141.
(Dužnost obavještanja inspektora o izvršenju upravne mjere)

- 1) Kada se upravna mjera sastoji od radnji koje subjekt nadzora mora izvršiti u određenom roku, subjekt nadzora dužan je o izvršenju tih radnji odmah u pisanom obliku obavijestiti inspektora koji je donio rješenje o upravnoj mjeri, a najkasnije u roku od tri dana, nakon što je rješenje postalo izvršno.
- 2) Obavijest se može i usmeno saopćiti na zapisnik u organu nadležnom za vršenje inspekcijских poslova.
- 3) Uz obavijest prilažu se i odgovarajući dokazi za izvršenje upravne mjere.

Član 142.
(Praćenje izvršenja upravne mjere)

- 1) Inspektor prati izvršenje upravne mjere po službenoj dužnosti, na osnovu obavljenog kontrolnog inspekcijskog nadzora i drugih dokaza i saznanja, o čemu sačinjava poseban zapisnik.
- 2) Ukoliko se radi o manje složenim predmetima ili kada se radi o izvršenju jedne radnje, o izvršenju upravne mjere može se sačiniti službena zabilješka.
- 3) U vršenju nadzora, inspektor pazi da se izvršenje provede pravilno i u skladu sa zaključkom o dozvoli izvršenja i daje uputstva neposrednom izvršiocu ili licu koje rukovodi njihovim radom.

Član 143.
(Izvršnost rješenja)

- 1) U slučajevima kada žalba ne odlaže izvršenje rješenja, rješenje inspektora kojim je naložena upravna mjera postaje izvršno istekom roka za izvršenje radnje koja je naložena rješenjem, a ako rok za izvršenje radnje nije određen, rješenje postaje izvršno u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja, u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.
- 2) Ukoliko žalba na rješenje inspektora odlaže izvršenje, rješenje postaje izvršno istekom roka za žalbu ako žalba nije izjavljena, ili dostavljanjem subjektu nadzora rješenja kojim se žalba odbacuje ili odbija.

Član 144.
(Produženje roka izvršenja upravne mjere)

- 1) Nadležni inspektor može na zahtjev subjekta nadzora, produžiti rok izvršenja upravne mjere ukoliko propisom, na osnovu kojeg je upravna mjera naložena, nije izričito propisana zabrana odgađanja izvršenja rješenja.
- 2) Izvršenje upravne mjere može se produžiti do 30 dana, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - 1) subjekt nadzora ima dokaz o registraciji i dozvolu za rad, a upravna mjera se odnosi na otklanjanje drugih propusta i nepravilnosti;
 - 2) subjekt nadzora je započeo sa izvršenjem upravne mjere;
 - 3) da se na osnovu cjelokupnog ponašanja subjekta nadzora osnovano može očekivati da će izvršiti upravnu mjeru u produženom roku za izvršenje.
- 3) O zahtjevu za produženje roka za izvršenje upravne mjere odlučuje inspektor koji je donio rješenje, o čemu donosi zaključak, protiv koga se ne može izjaviti posebna žalba.
- 4) Izuzetno, inspektor može uz saglasnost direktora Federalne uprave, odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova produžiti rok za izvršenje upravne mjere iz stava (2.) ovog člana, ako to nalažu posebne okolnosti.

Član 145.
(Odgoda izvršenja rješenja o upravnoj mjeri zabrane rada)

- 1) Izuzetno, ako je protiv konačnog rješenja o zabrani rada subjekta nadzora pokrenut upravni spor kod nadležnog suda, inspektor može na zahtjev subjekta nadzora, uz pismenu saglasnost glavnog inspektora i direktora Federalne uprave, odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova, odgoditi

izvršenje tog rješenja do konačne odluke suda, ako bi izvršenje rješenja o zabrani rada nanijelo štetu subjektu nadzora koja bi se teško mogla nadoknaditi, a odlaganje nije protivno javnom interesu.

- 2) Uz zahtjev za odgodu izvršenja rješenja prilaže se dokaz o podnesenoj tužbi nadležnom sudu.
- 3) O svakom podnesenom zahtjevu za odgodu izvršenja rješenja inspektor je dužan donijeti rješenje u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.
- 4) Odgoda izvršenja rješenja o zabrani rada neće se dopustiti ako je propisom na osnovu kojeg je takva upravna mjera određena izričito propisano da se izvršenje mora odmah provesti po donošenju rješenja.

Član 146.

(Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja o upravnoj mjeri)

- 1) Kad subjekt nadzora nije u roku koji mu je određen izvršio upravnu mjeru koja se sastoji u nenovčanoj obavezi ili je izvršio samo djelomično, inspektor je dužan donijeti zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja kojim je mjera određena.
- 2) Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja rješenja inspektor je dužan donijeti odmah po isteku roka za izvršenje rješenja i kad utvrdi da upravna mjera nije izvršena kako je određena rješenjem, a najkasnije u roku od pet dana od dana kada je rješenje postalo izvršno.
- 3) Zaključak o dozvoli prisilnog izvršenja donosi se i kad su usmeno određene upravne mjere i odmah naređeno njihovo izvršenje, ako te mjere nisu izvršene.
- 4) Izvršnost rješenja o upravnim mjerama utvrđuje se prema Zakonu o upravnom postupku.
- 5) Inspektor će donijeti zaključak o prisilnom izvršenju u roku iz stava (2.) ovog člana i ako je subjektu nadzora zapriječeno prinudnim sredstvima, ukoliko ne postupi po nalogu inspektora, a ostavljeni rok je protekao.
- 6) Protiv zaključka o prisilnom izvršenju nije dozvoljena posebna žalba, a isti postaje izvršan dostavljanjem subjektu nadzora.

Član 147.

(Sadržaj zaključka o prisilnom izvršenju)

- 1) Zaključak o prisilnom izvršenju sadrži podatke:
 - 1) o subjektu nadzora i zakonskom osnovu za donošenje zaključka,
 - 2) o rješenju koje se izvršava i da subjekt nadzora nije postupio po rješenju inspektora u određenom roku,
 - 3) o postupaku i načinu prisilnog izvršenja,
 - 4) o datumu, odnosno roku prisilnog izvršenja i službene organe koji će provesti prisilno izvršenje, odnosno asistirati kod prisilnog izvršenja,
 - 5) uputstvo da protiv zaključka nije dopuštena posebna žalba,
 - 6) potpis inspektora i otisak pečata Federalne uprave, odnosno organa nadležnog za vršenje inspeksijskih poslova.

- 2) Ako je neophodno iz posebnih razloga zaštite javnog interesa, prisilno izvršenje može se provesti i na dan državnog praznika, nedjeljom i noću.
- 3) Rok prisilnog izvršenja mora se odrediti tako da se sa izvršenjem počne najkasnije tri dana od dana uručenja zaključka o prisilnom izvršenju subjektu nadzora i da se izvrši u roku od 15 dana od dana donošenja zaključka.
- 4) Način prisilnog izvršenja i sredstva izvršenja moraju biti takvi da se izvršenje provede na način i po postupku koji je najpovoljniji za subjekta nadzora.
- 5) Troškovi prisilnog izvršenja rješenja padaju na teret subjekta nadzora.

Član 148.

(Zapisnik o prisilnom izvršenju upravne mjere)

- 1) O provođenju zaključka o dozvoli prisilnog izvršenja inspektor sastavlja zapisnik.
- 2) U zapisniku se utvrđuje činjenično stanje prisilnog izvršenja upravne mjere. Zapisnik se ulaže u spis predmeta, a jedan primjerak se uručuje subjektu nadzora.
- 3) Zapisnik je dokaz o toku i sadržaju radnji koje su provedene u postupku prisilnog izvršenja.

Član 149.

(Izvršenje upravne mjere putem drugog lica)

- 1) Ukoliko subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru ili je nije izvršio u cijelosti, a ona je takve prirode da je može izvršiti i drugo lice, inspektor će donijeti zaključak o dozvoli izvršenja putem drugog lica, a troškove izvršenja snosi subjekt nadzora.
- 2) U zaključku o dozvoli izvršenja putem drugog lica, subjekt nadzora će se opomenuti da izvrši upravnu mjeru u određenom roku, a ako to ne učini da će se izvršenje provesti putem drugog lica, a troškove izvršenja snosi subjekt nadzora.
- 3) U zaključku o dozvoli izvršenja inspektor će navesti lice putem kojeg će se izvršiti upravna mjera, a posebnim zaključkom može odrediti subjektu nadzora da položi određeni novčani iznos na račun Federalne uprave, odnosno organa nadležnog za vršenje inspekcijских poslova, na ime podmirenja troškova izvršenja putem drugog lica.
- 4) Zaključak o obavezi polaganja tog iznosa je izvršan danom dostave subjektu nadzora.
- 5) Izbor ovlaštenih subjekata za izvršenje upravne mjere kao i propis o načinu izvršenja upravne mjere putem drugog lica donijet će direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijских poslova.
- 6) Izbor najpovoljnije ponude vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Član 150.

(Nadzor nad izvršenjem upravne mjere)

- 1) Inspektor koji je donio zaključak o dozvoli izvršenja putem drugog lica vrši nadzor nad izvršenjem upravne mjere.
- 2) U vršenju nadzora inspektor pazi da se izvršenje provede pravilno i u skladu sa zaključkom o dozvoli izvršenja, te daje uputstva neposrednom izvršiocu ili licu koje rukovodi njihovim radom.

Član 151.

(Izvršenje upravne mjere prisilom sa novčanim kažnjavanjem)

- 1) Ako subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru koja se sastoji u nenovčanoj obavezi, inspektor će mu izreći novčanu kaznu radi prisiljavanja na izvršenje upravne mjere.
- 2) Istovremeno sa izricanjem novčane kazne iz stava (1.) ovog člana, inspektor će subjektu nadzora odrediti novi rok za izvršenje, uz prijetnju novom novčanom kaznom u slučaju neizvršenja.
- 3) Ako u ponovljenoj kontroli izvršenja rješenja subjekt nadzora ne izvrši upravnu mjeru koja mu je naložena rješenjem sa novim rokom iz stava (2.) ovog člana, inspektor će u tom, kao i svakom narednom nadzoru izreći novčanu kaznu.

Član 152.

(Uplata novčane kazne)

Uplata novčane kazne iz prethodnog člana ovog zakona se vrši na račun budžeta nivoa vlasti propisa po kojem je inspektor odlučivao kod izricanja upravne mjere.

Član 153.

(Izvršenje upravne mjere radi ispunjenja novčanih potraživanja)

Izvršenje upravne mjere radi ispunjenja novčanih potraživanja provodi se sudskim putem u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku.

Član 154.

(Izvršenje upravne mjere neposrednom fizičkom prisilom)

- 1) Ako subjekt nadzora nije izvršio upravnu mjeru, a prema prirodi obaveze ta se mjera može izvršiti neposrednom fizičkom prisilom na subjekta nadzora, inspektor će na taj način izvršiti upravnu mjeru.
- 2) Fizička prisila mora biti primjerena predmetu izvršenja i srazmjerna otporu izvršenja.
- 3) Izvršenje neposrednom fizičkom prisilom provodi se na način određen zaključkom o dozvoli izvršenja.

Član 155.

(Izvršenje upravne mjere radi osiguranja)

- 1) Radi osiguranja izvršenja, inspektor može zaključkom dozvoliti izvršenje rješenja i prije nego što ono postane izvršno, ako bi izvršenje moglo biti osujećeno ili znatno otežano poslije izvršnosti rješenja.

- 2) O dozvoli izvršenja upravne mjere prije njene izvršnosti, inspektor donosi poseban zaključak.
- 3) Izvršenje rješenja prije njegove izvršnosti može se odrediti u cjelini za sve mjere iz rješenja ili samo za koje postoji opasnost iz stava (1.) ovog člana.
- 4) Protiv zaključka o izvršenju upravne mjere radi osiguranja može se izjaviti posebna žalba u roku od tri dana od dana uručenja, a izjavljena žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 156.
(Prekid izvršenja upravne mjere)

- 1) Izvršenje rješenja o upravnoj mjeri koje je započeto može se prekinuti samo zbog posebnih okolnosti izazvanih višom silom, a nastaviti će se čim one prestanu, o čemu se subjekat nadzora i ostali učesnici u izvršenju izvještavaju usmeno.
- 2) Ukoliko se izvršenje ne može nastaviti istog dana, inspektor će o prekidu donijeti poseban zaključak protiv koga nije dopuštena žalba.

Član 157.
(Obustava izvršenja upravne mjere)

- 1) Inspektor će obustaviti postupak prisilnog izvršenja ukoliko se utvrdi:
 - 1) da je obaveza subjekta nadzora izvršena;
 - 2) da je njeno izvršenje nemoguće zbog objektivne okolnosti;
 - 3) da se provodi prema licu koja nije u obavezi;
 - 4) ako je upravni akt na osnovu koga je donesen zaključak o izvršenju poništen ili ukinut;
 - 5) da je izvršenje nemoguće zbog okolnosti izazvanih višom silom.
- 2) O obustavi izvršenja upravne mjere inspektor donosi zaključak, protiv koga nije dopuštena posebna žalba.

VIII. - ODNOS IZMEĐU FEDERALNE UPRAVE I INSPEKCIJA NA NIVOU KANTONALNE VLASTI U FEDERACIJI BiH

Član 158.
(Odnos federalne uprave i inspekcija na nivou kantonalne vlasti)

- 1) Odnos između Federalne uprave i kantonalnih inspekcija zasnivaju se na pravima i obavezama koje svaki od tih organa ima u odnosu na izvršavanje federalnih zakona i propisa BiH.
- 2) Federalna uprava obavezna je osigurati izvršavanje federalnih i propisa BiH iz stava (1.) ovog člana na području cijele Federacije i u tom pogledu ima ovlaštenja da prema kantonalnim, inspekcijama poduzima sve one mjere kojima se osigurava obavljanje tih poslova koji su povjereni na vršenje kantonu.

Član 159.
(Obaveza dostavljanja podataka Federalnoj upravi)

U obavljanju poslova nadzora koji proizilaze iz federalnih propisa i propisa BiH za čije su obavljanje, pored Federalne uprave nadležni i drugi kompetentni organi na nivou BiH, Federalna uprava ima pravo tražiti od tih organa spise, dokumentaciju i izvještaje o obavljanju poslova predviđenih u tim propisima, a ti organi dužni su dostaviti tražene podatke u rokovima koje odredi taj organ.

Član 160.
(Postupak u slučaju neizvršavanja federalnih propisa)

Ako organi ne izvršavaju federalne i BiH propise ili ih nepravilno izvršavaju, u tom slučaju Federalna uprava će pismeno upozoriti te organe. Ako ti organi ne postupe po pismenom upozorenju, Federalna uprava će pismeno izvijestiti Vladu Federacije odnosno Vijeće ministara BiH.

Član 161.
(Pružanje pravne pomoći)

- 1) Zahtjevi Federalne uprave, odnosno federalne inspekcije za pružanje pravne pomoći od strane drugih organa smatraju se hitnim i po njima se mora postupati najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva.
- 2) Federalna uprava, odnosno federalne inspekcije, dužne su pružiti pravnu pomoć po zahtjevu za pružanje pravne pomoći od strane organa iz člana 167. ovog zakona.

Član 162.
(Saradnja između nadležnih inspeksijskih organa na svim nivoima i Federaciji BiH)

U svrhu ostvarivanja ciljeva vezanih za nadzor nad provođenjem međunarodnih standarda u vezi sa službenim kontrolama reguliranih u članu 4. ovog zakona, osigurat će se efikasna i uspješna koordinacija i saradnja između nadležnih inspeksijskih organa na svim nivoima u Federaciji.

Član 163.
(Saradnja inspekcija sa drugim organima)

- 1) Federalne inspekcije dužne su surađivati sa drugim državnim organima, pravnim licima, udruženjima, sredstvima javnog informiranja, građanima i drugim subjektima u pitanjima od značaja za Federaciju radi efikasnog provođenja propisa nad kojima vrše inspeksijski nadzor, kao i radi sprečavanja i otklanjanja štetnih posljedica.
- 2) Federalni inspektor dužan je obavijestiti nadležni organ ukoliko prilikom vršenja inspeksijskog nadzora uoči određene nejasnoće i nedostatke u primjeni federalnih i BiH propisa.

Član 164.
(Saradnja sa nadležnim organima u sistemu službenih kontrola)

- 1) Između federalnih inspekcija i drugih nadležnih organa, koji učestvuju u sistemu službenih kontrola ima se ostvariti efikasna i uspješna saradnja u oblasti zaštite zdravlja, životne sredine kao i u drugim oblastima.

2) Izvještaj o obavljenoj službenoj kontroli se ima dostaviti glavnom federalnom inspektoratu određene upravne oblasti, u roku od 15 dana po izvršenoj službenoj kontroli.

3) Glavni federalni inspektor iz određene upravne oblasti može provesti inspekcijski postupak i naložiti odgovarajuće mjere, ako utvrdi nepravilnosti u radu prilikom vršenja službenih kontrola, odnosno nepravilnosti kod subjekta kod kojeg je vršena službena kontrola.

4) Glavni federalni inspektor dužan je obavijestiti nadležni organ ukoliko prilikom obavljanja službene kontrole uoči određene nejasnoće i nedostatke u primjeni federalnih i BiH propisa.

IX. - KAZNE NE ODREDBE

Član 165. (Prekršaji i prekršajne kazne)

1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) odbija saradnju sa inspektorom u postupku poduzimanja preventivnih mjera i radnji i ne postupa po rješenju inspektora u postupku poduzimanja preventivnih mjera (član 58. i 59.);
- 2) ne sudjeluje u vršenju inspekcijskog nadzora (član 67. stav 1., stav 3.);
- 3) onemogućiti inspektora u vršenje inspekcijskog nadzora (član 67. stav 2.);
- 4) ne da na uvid poslovne knjige i drugu službenu dokumentaciju, ažurne i tačne podatke, materijale i obavijesti koje su potrebne inspektoratu za pravilno utvrđivanje svih činjenica i okolnosti u vršenju nadzora, odmah na licu mjesta ili u roku koji inspektor naloži (član 67. stav 4, član 69. stav 1.);
- 5) subjekat nadzora ne odazove se pozivu inspektora da u roku koji mu je naložen donese u službene prostorije organa za inspekcijske poslove tražene podatke i dokumentaciju ili da dođe lično radi davanja pojašnjenja u vezi sa nadzorom (član 67. stav 5., član 79. stav 1., član 81. stav 1., član 98, stav 2., član 104.);
- 6) ne obavijesti nadležnog inspektora ili policijsku upravu o slučajevima nastanka opasnosti po život i zdravlje građana i materijalnih dobara, na način kako je to propisano zakonom ili drugim propisom (član 68.);
- 7) subjekat nadzora ne da uzorke proizvoda radi ispitivanja kod stručne institucije u Federaciji ovlaštene za ispitivanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti proizvoda (član 71. stav 1.);
- 8) pravno lice sa javnim ovlaštenjima ne vrši javna ovlaštenja u skladu sa zakonom i drugim propisima (član 88.);
- 9) subjekat nadzora kojem je povjereno da upravlja i eksploatiše javno dobro, ne postupa u svojstvu dobrog domaćina (član 89.);
- 10) sprečava i otežava inspektoratu vršenje nadzora (član 98. stav 1.);
- 11) ne postupa po rješenju inspektora i neizvrši upravnu mjeru koja mu je rješenjem naložena u roku utvrđenom u rješenju (član 140.);
- 12) u ostavljenom roku ne izvjesti inspektora o izvršenju upravne mjere (član 141.);
- 13) spriječi da se upravna mjera izvrši putem drugog lica (član 149.);
- 14) subjekat nadzora ne izvrši upravnu mjeru koja se sastoji u nenovčanoj obavezi (član 151. stav 1.);
- 15) ako subjekat nadzora ne izvrši upravnu mjeru koja mu je naložena rješenjem sa novim rokom (član 151. stav 3.);
- 16) ako je kod subjekta nadzora utvrđena nepravilnosti u radu nakon obavljene službene kontrole (član 164. stav 3.);

- 2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- 3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i fizičko lice- poslodavac novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM.
- 4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice, ako obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa (član 125. stav 4.).
- 5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje je prisustvovalo inspekcijskom nadzoru a potpisan zapisnik nije dostavila odgovornom licu u subjektu nadzora (član 103. stav 2.)

Član 166.

- 1) Za prekršaj iz člana 151. stav 3. ovog zakona, pravno lice će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM.
- 2) Za prekršaj iz člana 151. stav 3. ovog zakona, odgovorno lice u pravnom licu će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- 3) Za prekršaj iz člana 150. stav 3. ovog zakona, fizičko lice-poslodavac, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.200,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 167.

Za prekršaj iz člana 164. stav 3. ovog zakona, kaznit će se rukovodilac tima i članovi tima koji je obavio službenu kontrolu, u čijem je radu utvrđena nepravilnost, novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM.

X. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 168.

(Organizacija inspekcija u drugim organima uprave)

- 1) Ako je neophodno zbog prirode djelatnosti i funkcionalne povezanosti sa drugim poslovima državne uprave u određenoj oblasti, zakonom se mogu organizirati inspekcije i u sistemu drugih organa uprave u Federaciji ili odrediti vršenje inspekcijskog nadzora u sistemu drugih radnih mjesta u tim organima, naročito kad se radi o manjem obimu inspekcijskih poslova.
- 2) Odredbe stava (1.) ovog člana ne odnose se na inspekcije određene ovim zakonom.
- 3) Kad je inspekcijski nadzor organiziran u okviru organa uprave u Federaciji ili je vršenje inspekcijskog nadzora određeno u okviru drugog radnog mjesta u drugom organu uprave, na način vršenja ovog inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe ovog zakona, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Član 169.
(Donošenje pravilnika i drugih općih akata)

Direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova donijet će Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i druge opće i provedbene akte u skladu sa ovim zakonom u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 170.
(Donošenje propisa, Etičkog kodeksa, obrazaca i drugih akata rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova)

Direktor Federalne uprave, odnosno rukovodilac organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova donijet će propise određene ovim zakonom, Etički kodeks za inspektore, obrasce i druge akte propisane ovim zakonom, u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 171.
(Donošenje propisa Vlade)

Vlada Federacije će donijet propise određene ovim zakonom u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 172.
(Primjena dosadašnjih propisa)

Do donošenja provedbenih propisa i općih akata određenim ovim zakonom, primjenjivat će se odgovarajući propisi i opći akti koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 173.
(Inspekcijski postupak započet prije dana stupanja na snagu ovog zakona)

Inspekcijski postupak započet prema propisima koji su bili na snazi prije dana stupanja na snagu ovog zakona završit će se prema tim propisima.

Član 174.
(Izvršenje rješenja)

Neizvršena rješenja federalnih inspektora koja su postala izvršna prije dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršit će se prema propisima kojisu važili na dan izvršnosti rješenja, ukoliko je to povoljnije za subjekta nadzora.

Član 175.
(Kontrola zdravlja lica i zdravstvene ispravnosti i kvaliteta roba i predmeta u prekograničnom prometu do uspostavljanja odgovarajućih službi)

Kontrola zdravlja lica, odnosno zdravstvene ispravnosti i kvaliteta roba i predmeta u prekograničnom prometu ostaje u nadležnosti federalnih inspekcija u sistemu Federalne uprave do uspostavljanja inspekcijskih poslova na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 176.
(Radnopravni status inspektora)

Na dan stupanja na snagu ovog zakona, državni službenici koji su postavljeni na radno mjesto glavnog inspektora i inspektora u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, ostaju na tim poslovima.

Član 177.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 178.
(Prestanak važenja Zakona)

- 1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 69/05).
- 2) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o tržnoj inspekciji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/95).
- 3) Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe svi federalni zakoni u dijelu koji reguliše jedinstveni postupak i procesne radnje inspekcijskog nadzora.

Član 179.
(Prestanak važenja ostalih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe federalnih zakona u dijelu koji se odnose na organizaciju federalnih inspekcija koje se nalaze u sastavu Federalne uprave.

Član 180.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA O INSPEKCIJAMA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. – USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbi člana IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti, kao i člana III 1. C prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje ekonomske politike, odnosno stvaranje uslova za povoljno ekonomsko okruženje.

Obzirom da se ovim zakonom uređuje vršenje inspeksijskog nadzora u Federaciji Bosne i Hercegovine, a što spada u obnašanje dužnosti u federalnoj vlasti, navedena ustavna odredba predstavlja ustavni osnov za donošenje ovoga zakona.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Po stupanju na snagu Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 69/05) više od jedne trećine poslanika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine podnijelo je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine zahtjev za utvrđivanje ustavnosti Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine u kome je istaknuto da je pomenuti Zakon u cijelosti neustavan, počev od njegovog naziva, postupka donošenja, proglašenja, objave, te njegovog sadržaja, jer uređuje pitanja iz domena kantonalne nadležnosti.

Odlučujući po tom zahtjevu Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 16.02.2007.godine donio je Presudu broj: U-18/05 od 16.02.2006.godine kojom je utvrdio da odredbe Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine u dijelu kojim se uređuje organizacija, djelokrug, prava, dužnosti i odgovornosti kantonalnih inspekcija nisu u saglasnosti s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Po ocjeni Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, saglasno članu IV.7.20 (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine nadležan je za donošenje Zakona u dijelu koji se odnosi na vršenje inspeksijskog nadzora od strane federalnih inspeksijskih organa te nije doveo u pitanje odredbe Zakona koje se odnose na novi način organiziranja inspeksijskih organa u Federaciji Bosne i Hercegovine, ni odredbe o ovlaštenjima federalne inspekcije u odnosu na kantonalne inspekcije.

Međutim, po ocjeni Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, za pitanja uređena Zakonom koja se odnose na organizaciju, djelokrug, te prava, dužnosti i odgovornosti kantonalnih inspekcija, saglasno članu III.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine nadležan je kanton, budući da u konkretnom slučaju kanton, odnosno kantonalna zakonodavna tijela nisu svoje ovlasti prenijeli na federalnu vlast, a za što postoji mogućnost saglasno odredbi člana V. 1.2. (1) u vezi sa članom V.2.6. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Također, u dosadašnjoj primjeni odredaba Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine koje Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine nije osporio, pokazale su se određene poteškoće zbog nepreciznosti i nedorečenosti pojedinih normi, odnosno potpunog izostanka normiranja pojedinih pitanja.

Iz navedenih razloga trebalo je preispitati i uskladiti odredbe Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno dopuniti i izmjeniti pojedine odredbe u cilju osiguranja efikasnijeg i transparentnijeg rada inspekcija u sastavu Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Ono što je također bitno, a što se direktno reflektiralo na određene novine u testu Zakona je činjenica da je Bosna i Hercegovina (Federacija BiH i Republika Srpska) početkom 2013. godine pokrenula razgovore sa Svjetskom bankom oko mogućnosti dobivanja tzv. Development Policy Loan (DPL program-Kredit za razvoj politika). Suština programa je unapređenje poslovnog okruženja.

Ovaj kredit se realizira kao budžetska podrška u ukupnom iznosu od USD 50 miliona. Implementacija ovog kredita je direktno vezan za provođenje niza dogovorenih reformskih mjera oba entiteta u obasti poslovnog okruženja. Mjere su podijeljene u tri stuba i obuhvataju 1) jačanje investicijskih procedura, 2) smanjenje vremena i troškova za otpočinjanje poslovanja i 3) omogućavanje trgovine sa inostranstvom. Ključne mjere u Federaciji BiH su izmjene i dopune i donošenje novih zakona i podzakonskih akata koje omogućavaju direktno poboljšanje u gore navedene tri oblasti i usklađenost sa EU a to su sljedeći zakoni:

- Zakon o inspekcijama
- Zakon o privrednim društvima
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata
- Tarifa o notarskim uslugama kao i set propisa vezanih za umanjenje procedura i troškova

III. – PREGLED I SADRŽAJ NAJZNAČAJNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

U okviru općih odredbi Zakona propisani su predmet zakona i predmet, uloga i značaj inspekcijskog nadzora te pojmovi korišteni u Zakonu (član 2.), u kojem je data između ostalog i definicija „službene kontrole“ a što je novina u odnosu na važeći Zakon.

Članom 4. utvrđeno je da nadležne federalne inspekcije u FBiH, osiguravaju nepristrasnost, kvalitetno provođenje i dosljednost službenih kontrola koje se sprovode radi verifikacije postupanja, u skladu sa utvrđenim EU zakonodavstvom.

U čl. 6-16 uređena su pitanja organiziranja i vršenja inspekcijskog nadzora, te načela vršenja inspekcijskog nadzora.

U poglavlju II. Zakona–Organizacija federalne uprave za inspekcijske poslove čl.17-24, regulirana su pitanja djelokruga i unutrašnje organizacije Federalne uprave za inspekcijske poslove i poslovi rukovođenja.

U poglavlju III. Zakona– Unutrašnja organizacija Federalne uprave čl.25-31 regulirana su pitanja organizacione strukture, direktor Federalne uprave, rukovodeći državni službenici, glavni federalni inspektori i federalni inspektori, djelokrug rada, povjeravanje

stručnih poslova inspekcije specijaliziranim institucijama, poslovi planiranja i izvještaji, normativi za obavljanje inspeksijskog nadzora, vrijeme trajanja inspeksijskog nadzora i evidencija. Kao značajna novina u Prijedlogu zakona u odnosu na važeći, u okviru Federalne uprave uveden je novi inspektorat – Federalni inspektorat za hranu i dva nova Sektora – Sektor granične inspekcije i Sektor unutrašnje kontrole.

U poglavlju IV. Zakona ,Inspektori i njihov status regulirano je imenovanje inspektora i glavnih inspektora, uslovi za obavljanje inspeksijskih poslova iz kojih je izbačen inspektorski ispit kao značajna novina u odnosu na važeći zakon ali znatno pojačan i dat poseban akcenat na certificiranje inspektora– što je do sada važećim zakonom također bilo regulirano (certifikat-potvrda o uspješnosti u radu) ali samo kao norma bez konkretizirane primjene u praksi. U ovom poglavlju, dalje se reguliše i iskaznica i značka, zatim odredbe koje regulišu ocjenjivanje rada inspektora, njihovo stručno obrazovanje, ograničenja inspektora u obavljanju drugih poslova, posebni dodaci na plaću, obaveza čuvanja službene i druge tajne, kao i odredbe o suspenziji i razrješenju i postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti inspektora i glavnih inspektora. Jedna od novina u odnosu na važeći zakon je i član 38. „Savjetnik –mentor“ koja regulira obavezu prenošenja znanja i iskustva glavnog inspektora mlađim kolegama u zadnjoj godini pred penzionisanje.

Poglavlje V. zakona- Nadležnost inspekcija, regulirana su pitanja nadležnosti federalne inspekcije, vršenja inspeksijskog nadzora kad nije određena nadležnost, vršenje inspeksijskog nadzora po ovlasti direktora, zatim u slučaju neposredne opasnosti, zabrana vršenja inspeksijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije, dopuštenosti vršenja inspeksijskog nadzora iz nadležnosti druge inspekcije, premještaj inspektora s obzirom na sjedište obavljanja poslova ili radnog mjesta, te rješavanje sukoba nadležnosti između inspekcija.

U poglavlju VI. zakona naglašeno je preventivno djelovanje inspektora, te precizirane radnje i postupci koje je dužan provesti inspektor u poduzimanju preventivnih mjera, a što se posebno odnosi na inspektore rada u skladu sa Konvencijom o inspekciji rada u industriji i trgovini koja je usvojena 11.07.1947godine.

Poglavljem VII. Zakona: Inspeksijski nadzor, reguliran je postupak-tok provođenja inspeksijskog nadzora- i istim su grupisana pitanja u zasebne cjeline, što je također novina u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja a koja se odnose na - Prava i obaveze i odgovornosti inspektora; - Prava i obaveze subjekta nadzora; 2. Postupak inspeksijskog nadzora (pokretanje, nalog za vršenje inspeksijskog nadzora i njegovo predočavanje subjektu prigodom vršenja nadzora, lista provjera –ček lista, obavezna procjena rizika kod planiranja i odabira subjekta nadzora, dužnost omogućavanja rada inspektora, uzimanje uzoraka, učestvovanje subjekta nadzora u obavljanju nadzora, inspeksijski zapisnik i dokazna snaga zapisnika, postupak kontrole u prekograničnom prometu, 3. Upravne i druge mjere koje inspektor može naložiti subjektu nadzora nakon utvrđenog činjeničnog stanja po obavljenom inspeksijskom nadzoru; Pravni lijekovi; 4. Izvršenje upravnih mjera.

Zbog izuzetnih problema koji su se javljali u praksi kod primjene normi važećeg zakona a koje se odnose na dostavu pismena od strane inspektora subjektu nadzora, Nacrtom je utvrđena značajna izmjena ove odredbe a u cilju ekonomičnosti postupka i onemogućavanja zloupotrebe s obzirom na dostavu od strane subjekta nadzora. Vodeći se

isključivo prirodom inspekcijskog postupka koji je u poređenju sa klasičnim upravnim postupkom po svojoj prirodi *hitan*, odredbe s obzirom na dostavu pismena su radikalno odmakle od supsidijarne primjene ZUP-a i u potpunosti prihvatile zakonska rješenja o dostavi u skladu sa Zakonom o prekršajima u Federaciji BiH.

Poglavljem VIII. Odnos između Federalne uprave i inspekcija na nivou kantonalne vlasti u Federaciji BiH, reguliran je odnos između Federalne uprave i inspekcija na nivou kantonalne vlasti u Federaciji BiH; način obaveze dostavljanja podataka Federalnoj upravi od strane kompetentnih organa na nivou BiH, postupak u slučaju neizvršavanja federalnih propisa, pružanje pravne pomoći, saradnja između nadležnih inspekcijskih organa na svim nivoima u Federaciji i sa drugim organima na nivou BiH. Najznačajnija novina je reguliranje saradnje sa nadležnim organima u sistemu službenih kontrola.

Poglavlje IX. Zakona ,Kaznene odredbe, regulira prekršaje i prekršajne kazne.

U prijelaznim i završnim odredbama, sadržanim **u poglavlju X.** Zakona, regulira se organizacija inspekcija u drugim organima uprave, rokovi za donošenje podzakonskih propisa i općih akata od strane direktora Federalne uprave odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova i Vlade Federacije BiH, te pitanja primjene dosadašnjih propisa, započetih inspekcijskih postupaka do stupanja na snagu ovoga zakona, neizvršenih rješenja federalnih inspektora koja su postala izvršna prije dana stupanja na snagu ovoga zakona, te naznačeni federalni zakoni koji prestaju da važe, kao i oni zakoni koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona prestaju da važe u dijelu koji regulira jedinstveni postupak i procesne radnje inspekcijskog nadzora.

IV. – FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Federacije BiH prema Programu i planu rada Federalne uprave za inspekcijske poslove.

OSVRT I OBRAZLOŽENJE NAJZNAČAJNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

Imajući u vidu obavezu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa „*acquis communautaire*”¹ pravnim okvirom EU, u Prijedlog zakona uveden je institut „službene kontrole“ i pobliže utvrđena obaveza Federalne uprave za inspekcijske poslove s obzirom na obaveze kvalitetnog i dosljednog osiguranja provođenja ovih kontrola i nalaganje odgovarajućih mjera i sankcioniranje u slučajevima utvrđivanja nepravilnosti u radu službenih lica kod obavljanja postupka službene kontrole kao i subjekata kod kojeg je službena kontrola izvršena. Članom 2. Prijedloga zakona date su definicije pojmova korištenih u Zakonu, a sama *definicija pojma “službenih kontrola” direktno je preuzeta iz EU zakonodavstva.*

Član 4. je novina u odnosu na važeći zakon kojim se utvrđuje obaveza nadležnih federalnih inspekcija u Federaciji BiH da osiguravaju nepristrasnost, kvalitetno provođenje i dosljednost službenih kontrola koje se sprovode radi verifikacije postupanja, u skladu sa odredbama propisa utvrđenih EU direktivama.

Članom 7. Zakona uvažen je komentar izložen na diskusiji predstavničkog doma Parlamenta FBiH kojim je naglašeno da inspektori imaju i moraju snositi i odgovornost za svoj rad a ne da su samo državni službenici koji imaju posebne ovlasti, te je u tom smislu Prijedlogom zakona utvrđeno da su lica koja vrše inspekcijski nadzor inspektori /ice, kao *državni službenici sa posebnim ovlastima i odgovornostima.*

Član 18.- Djelokrug rada federalne uprave definira nadležnost Federalne uprave da vrši nadzor nad primjenom federalnih i propisa BiH kojima je utvrđeno da inspekcijski nadzor provode entitetski inspekcijski organi.

Članom 23. Zakona utvrđena je nova struktura Federalne Uprave u odnosu na važeći zakon, gdje Federalnu upravu čini 11 glavnih federalnih inspektora - pored dosadašnjih u sastav uprave uključen je glavni federalni inspektor za hranu.

Slijedom ove izmjene, u sastav Federalne uprave, članom 25. Prijedloga zakona utvrđuje se unutrašnja organizaciona struktura -gdje u sastav Uprave ulaze pored postojećih 10 još jedan Inspektorat - Federalni Inspektorat za hranu, te pored dosadašnja tri još dva Sektora- Sektor unutrašnje kontrole i Sektor granične inspekcije.

Razlozi za uvođenje novog Inspektorata za hranu u sastav Federalne Uprave za inspekcijske poslove su mnogostruki.

Da li će strani investitori odlučiti da ulažu sredstva u BiH, na to će uticati između ostalog ocjena sve ukupnog poslovnog ambijenta koji se može promatrati preko niza faktora kao što su: brzina registracije poslovnih subjekata, visina poreza, efikasnost pravosuđa a također i rad inspekcijskih organa.

¹**Pravna stečevina Evropske unije** (*francuski acquis communautaire*) naziv koji se odnosi na cjelokupno dosad akumulirano pravo EU, odnosno na skup pravnih normi i odluka koje obavezuju sve zemlje članice unutar Evropske unije. Svaka država koja želi pristupiti u članstvo EU mora prihvatiti osnivačke ugovore i druge sadržaje izvedene iz ugovora i uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU.

Preklapanje nadležnosti određenih inspekcija, kako po vrsti tako i po nivou, uzrokovalo je česte i nepotrebne kontrole kod istih poslovnih subjekata s jedne strane, a sa druge strane dešavalo se, da neke poslovne aktivnosti uopšte nisu bile pod "lupom kontrolnih organa". Pored dakle niza slabosti koje su demonstrirali u praksi, među najvažnije bila je činjenica, da su inspeksijski organi bili u sastavu resornih ministarstava što je direktno ukazivalo na manjak samostalnosti i neovisnosti inspektora u njihovom radu, kako kod planiranja kontrola tako i u dobroj mjeri kod odabira poslovnog subjekta koji će biti kontroliran.

Upravo iz tih razloga, Svjetska banka je već 2003 godine započela radikalnu reformu inspeksijskih organa i pristupila analizi stanja i uzroka lošeg rada inspekcija što je rezultiralo važećim entitetskim Zakonima o inspekcijama, koji su inspekcije organizovali na „principu funkcionalnosti“ a napustio se tzv. „resorni princip“ organizacije inspekcija. Inspekcije se dakle „smještene“ u samostalni organ uprave, izmještene iz resornih ministarstava i na taj način im je data mogućnost veće objektivnosti i samostalnosti u radu kao i niz drugih prednosti koje se ogledaju i u sljedećem: omogućen efikasniji i racionalniji inspeksijski nadzor, koordinirano planiranje i zakazivanje mješovitih timskih inspekcija, bolje praćenje hronologije prethodnih kontrola i bolje vođenje ažurnih evidencija, *mogućnosti procjene rizika kod planiranja kontrola* kod subjekata nadzora, mogućnosti jedinstvene prakse i primjene zakona, mogućnosti bolje edukacije i profesionalnog usavršavanja i unapređenje kvaliteta rada inspektora i što je najvažnije smanjena mogućnost korupcije i nezakonitog ponašanja inspektora.

Ovaj novi princip „funkcionalnosti“ po kojem su organizirani Inspektorati u entitetima BiH, kroz dosadašnje iskustvo pokazao je značajne pomake u efikasnosti rada inspekcija i značajnom smanjenju slabosti kojima su inspekcije bile opterećene dok su bile u sastavima ministarstava. Federalna uprava daje mogućnost racionalnijeg raspoređivanja inspektora na određenu vrstu poslova i njihovu specijalizaciju; bolje planiranje inspeksijskih kontrola, lakše planiranje tzv „mješovitih“ timskih pregleda -timske inspekcije onemogućuju ili smanjuju mogućnost korupcije – kada jedan poslovni subjekt kontroliše više inspektora smanjuje mogućnost nuđenja/trazjenja protuusluge. Pored ovog, timske inspekcije imaju prednost i u tome što manje opterećuju subjekta kontrole jer umjesto da on više dana provede u kontroli sa svakim inspektorom pojedinačno, jednim inspeksijskim nadzorom, od strane više različitih inspektora se završi kontrola kod jednog subjekta, bolja iskorištenost materijalno-tehničke opreme i bolje operativne mogućnosti za inspektore; jednoobrazna primjena zakona, zauzimanje identičnih pravnih stavova i davanje objašnjenja i uputa je lakše, redovnije i jednoobraznije kada su inspekcije organizirane u okviru jednog organa, viši nivo samostalnosti za inspektore u vršenju njihovih inspeksijskih poslova, konsolidacija inspeksijskih aktivnosti unutar jednog organa; vođenje evidencije obavljenih kontrola kako po subjektima tako i vrstama upravnih i prekršajnih mjera što omogućava bolju i kvalitetniju pripremu inspektora za kontrolu – kao i mogućnosti procjene rizika- *kod planiranja inspekcija kako bi se kontrole preusmjerile na subjekte visokog i srednjeg a smanjile kod subjekata tzv „malog rizika“*. Ova procjena rizika tzv. „risks assessment“ je standard i imperativ koji zahtijeva EU zakonodavstvo.

Uvođenje Inspektorata za hranu također nameću međunarodni standardi, u konkretnom EU svojim direktivama i obavezom stroge kontrole hrane i postupaka njene proizvodnje.

Članom 28.– Planiranje i izvještaji o inspekcijskom nadzoru, tačkom 4. uvedena je novina s obzirom na traženje mišljenja pri izradi godišnjih programa i planova za narednu godinu, gdje Federalna uprava traži mišljenja ne samo ministarstava iz odgovarajućih upravnih oblasti nego i kompetentnih nadležnih organa na nivou BiH. Također je uvažena i kao norma regulirana obavezna „procjena rizika“ kod izrade programa i plana inspekcijskih nadzora, gdje je prioritet u kontrolama obavezan nad subjektima koji obavljaju djelatnost sa povećanim stupnjem rizika za život, zdravlje i imovinu građana.

Članom 33. utvrđeni su uslovi za obavljanje inspekcijskih poslova – kod kojih je značajna novina – izbačen je iz zahtijevanih uslova poseban inspekcijski ispit.

Iako su i važećim zakonom bile utvrđene obaveza certificiranja inspektora i obaveza polaganja posebnog inspektorskog ispita, obje ove norme nisu saživile u praksi. Stoga, Prijedlogom ovog zakona značajna novina je „oživljavanje“ i uvođenje postupka certificiranja inspektora – četverogodišnja potvrda o uspješnosti u radu – koja podrazumijeva ocjenjivanje kvaliteta rada inspektora na osnovu primjene utvrđenih standarda za državne službenike, koja potvrda se izdaje za period četiri godine a odnosi se na kvalitet rada i uspješnost u radu. Certifikat se izdaje direktoru, glavnom federalnom inspektor i inspektor ako su proveli na radu najmanje godiu na poslovima u Upravi, a detaljne uslove o načinu dobijanja i gubljenja certifikata, izradi i načinu utvrđivanja standarda za dobijanje certifikata, regulirat će se posebnim propisom koji predlaže direktor Federalne uprave, uz saglasnost Federalnog ministra pravde, a donosi Vlada Federacije.

U skladu sa strogim zahtjevima EU s obzirom na edukaciju državnih službenika-inspektora, članom 36. utvrđena je obaveza inspektora da se neprestano stručno obrazuje i usavršava za vršenje poslova inspekcijskog nadzora iz propisa koji se odnose na oblast inspekcijskog, upravnog i prekršajnog postupka.

Članom 38.- zakonodavac uvodi obavezu glavnom inspektor u zadnjoj godini pred mirovinu, da po ovlaštenju direktora Federalne uprave odnosno rukovodioca organa nadležnog za vršenje inspekcijskih poslova, obavlja poslove savjetnika-mentora s obavezom prenošenja i sistema i znanja inspektorima iz svoje upravne oblasti, dok za obavljanje redovnih inspekcijskih poslova glavnog inspektora, direktor Federalne uprave postavlja rješenjem glavnog inspektora u skladu sa Zakonom o državnoj službi.

Značajna novina je urađena i u članu 39. s obzirom na -Ograničenja inspektora u obavljanju drugih poslova na način da Inspektor ne može obavljati privredne, trgovačke ili druge djelatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca, niti učestvovati u radu stručnih komisija i tijela organa uprave koji daju dozvole, mišljenja ili druge akte za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti koja podliježu tom inspekcijskom nadzoru, ne može biti sudski vještak, niti izrađivati projekte, elaborate, studije i analize po narudžbi poslovnog subjekta, uz naknadu.

Članom 40. koji reguliše Posebne dodatke na plaću (stavom 3.) regulirana je situacija kada se neće isplaćivati posebni dodatak a ta je za vrijeme plaćenog i neplaćenog odsustva te bolovanja.

Članovima 42 - 52 su detaljnije precizirane odredbe kojima se reguliše suspenzija inspektora, precizirane teže i lakše povrede službenih dužnosti, disciplinske mjere za teže i lakše povrede službene dužnosti, te obaveze inspektora u slučaju suspenzije.

Svrha uvođenja Sektora za unutrašnju kontrolu jeste pojačana kontrola rada i izvršavanja zakonom utvrđenih obaveza od strane inspektora, što predstavlja značajnu novinu u odnosu na važeći zakon.

Uvođenje ovog Sektora predstavlja novo, kvalitativno rješenje pomoću kojeg se mogu realizirati visoki standardi koje EU zakonodavstvo postavlja s obzirom na odgovornosti državnih službenika sa posebnim ovlastima-inspektora za njihov rad i same kontrole "kontrolora" onih dakle, koji kontrolišu rad drugih subjekata.

Imajući u vidu delikatnost prirode poslova unutrašnje kontrole rada inspektora, za ovaj Sektor se nameću uslovi koji će omogućiti visok stupanj samostalnosti, ali istovremeno se za izvršioce ovog Sektora postavljaju strožiji kriteriji koji zahtijevaju zavidno iskustvo u radu inspeksijskih poslova koji će biti kadrovski i stručno osposobljeni da vrše najsloženije poslove kao što je kontrola rada federalnih inspektora.

Sektor granične inspekcije uvodi se iz razloga što su u toku dosadašnjeg funkcioniranja na granici inspekcije djelovale kao tri zasebna organa a ne kao uposlenici jednog organa uprave. Zbog obima posla u obavljanju nadzora unutar Federacije, malo prostora je ostajalo za kvalitetan nadzor nad radom inspektora na granici. Formiranjem Sektora granične inspekcije omogućit će se *ekonomičnije i racionalnije* obavljanje poslova nadzora na granici i *smanjiti troškovi rada* Federalne Uprave (materijalni troškovi, troškovi zakupnine poslovnih prostora isl.).

Racionalnijom organizacijom rada inspektora na granici, formiranjem graničnog sektora zadovoljit će se i *imperativ smanjenja opterećenja poslovnog sektora*, na način da će umjesto uzimanja uzoraka jednog istog proizvoda na analizu od strane tri inspekcije, na istom proizvodu, obavljanjem sveobuhvatne analize uzetog uzorka s obzirom na kvalitet i zdravstvene ispravnosti i sistema proizvoda, zadovoljiti zahtjev analize iz nadležnosti sve tri inspekcije a *što će značajno smanjiti opterećenje privrednim subjektima prilikom uvoza i izvoza*.

Kod definiranja nadležnosti federalne inspekcije, izbjegnuto je taksativno navođenje nadležnosti inspekcija prema upravnim oblastima a radi izbjegavanja mogućnosti propusta u nabranjanju, imajući u vidu da se nadležnost definira materijalnim propisima, a i činjenicu da se svakodnevno donose novi propisi i usklađuju sa EU direktivama. Ovakovim legislativnim rješenjem je izbjegnuta obaveza konstantnih izmjena i dopuna Zakona o inspekcijama s obzirom na promjene u nadležnostima inspekcija.

Novina u Prijedlogu je i odredba člana 51.- kada federalnim ili drugim propisom nije određeno koji će organ vršiti inspeksijski nadzor, za te poslove nadležna je federalna inspekcija iz odgovarajuće upravne oblasti. Kada je BiH propisom utvrđeno da inspeksijski nadzor obavljaju entitetske inspekcije, nadzor će obavljati federalna inspekcija, a po ovlaštenju direktora Federalne uprave i nadležni kantonalni inspektor te upravne oblasti.

Prijedlogom zakona su detaljnije precizirane ovlasti inspektora te prava i obaveze subjekta nadzora . Prijedlog zakona pojačava obavezu učestvovanja subjekta nadzora u postupku provođenja inspekcijskog nadzora, njegovu aktivnu ulogu ali i obavezu neometanja inspektora da obavi započeti nadzor. U svim pitanjima koja nisu propisana ovim ili drugim zakonom, primjenjuje se zakon o upravnom postupku.

Prijedlogom zakona precizno je definiran tok postupka inspekcijskog nadzora . Značajna je novina kod definiranja obaveze učestvovanja subjekta nadzora u obavljanju inspekcijskog nadzora je regulirana članom 103. Naime subjekt nadzora dužan je omogućiti inspektor neometano obavljanje inspekcijskog nadzora i učestvovati u utvrđivanju činjenica u predmetu, lično ili putem ovlaštenog lica.

Obzirom da je izuzetno često ova norma bila više nego zloupotrebljena od strane subjekta nadzora, zakonodavac je dao mogućnosti inspektor da ukoliko odgovorno lice nije prisutno, inspekcijski *nadzor može obaviti sa bilo kojim uposlenikom koji je u radnom odnosu kod subjekta nadzora i isti se zatekne u momentu nadzora*, koji će svojim potpisom na zapisnik, po okončanju nadzora, potvrditi uredan prijem zapisnika. Lice s kojim je obavljen nadzor će dostaviti bez odlaganja zapisnik odgovornom licu u subjektu nadzora koji se ima pravo očitovati na isti u roku od tri dana. Ova norma je također ugrađena zbog česte zloupotrebe važećih normi i manipuliranja od strane subjekata nadzora s obzirom na dokazivanje uredne dostave, najčešće zapisnika po okončanom inspekcijskom nadzoru.

Također je *proširena je lepeza upravnih mjera* koje inspektor može naložiti po okončanju inspekcijskog nadzora i utvrđivanju činjeničnog stanja. Inspektor je na raspolaganju 14 različitih upravnih mjera kojima može sankcionirati subjekta za povrede propisa čija je pravilna i zakonita primjena bila kontrolirana putem inspekcijskog nadzora.

Novina je utvrđena i članom 122. – koji reguliše upravnu mjeru zabrane rada *kod subjekta nadzora sa više utvrđenih prekršaja*. Naime, ukoliko inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi kod istog subjekta nadzora postojanje više od dva prekršaja, inspektor će izreći upravnu mjeru privremene zabrane rada u trajanju od 7 dana, u ponovljenom slučaju u trajanju od 30 dana, a u svakom narednom ponovljenom slučaju, izriče se zabrana rada u trajanju od 60 dana. Pod ponovljenim slučajem smatra se počinjenje dva ili više prekršaja u periodu od dvije godine nakon što je rješenje o zabrani rada iz stava (1.) ovog člana postalo konačno.

Dalje, izuzetno značajna novina Prijedloga zakona je utvrđena s *obzirom na dostavu pismena* u inspekcijskom nadzoru- Zakonodavac je umjesto subsidijarne primjene odredaba ZUP –a kod dostave pismena, slijedio zakonska rješenja s obzirom na dostavu u skladu sa Zakonom o prekršajima u FBiH imajući u vidu „*hitnost*” inspekcijskog postupka. Dostava pismena, u skladu sa članom 133. u inspekcijskom nadzoru može se izvršiti na dva načina - ličnim uručenjem i uručenjem putem pošte. Kod dostave ličnim uručenjima, dostava se u skladu sa članom 134. Prijedloga, može izvršiti neposredno subjektu nadzora od strane inspektora kada se potvrda o prijemu pismena (zapisnika o inspekcijskom nadzoru, rješenja, zaključka inspektora ili prekršajnog naloga) stavlja na primjerku pismena koji ostaje inspektor u spisu ili uručenje u skladu sa zakonskim rješenjem kako je to utvrđeno članom 103 stav (2.) ovog prijedloga zakona. Kada se dostava pismena *vrši putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno, u skladu sa članom 135. Nacrta, po isteku pet*

radnih dana po upućivanju pismena preporučeno na adresu sjedišta pravnog lica iz sudskog registra ili adresu registra prebivališta ili boravišta za fizičko lice.

Prijedlog zakona postupak izvršenja upravnih mjera regulira čl. 140 – 157 i iste odredbe nisu pretrpile značajnije izmjene o odnosu na postojeća zakonska rješenja.

Poglavlje VIII Prijedloga zakona regulira odnos između Federalne Uprave i inspekcija na nivou kantonalne vlasti u Federaciji BiH (čl.158 -164). Značajna novina je da su u reguliranju odnosa između inspekcija na raznim nivoima vlasti ovim prijedlogom Zakona isključene općinske – gradske. Ovakovo zakonodavno rješenje je rezultat činjenice da nije zakonom predviđena mogućnost delegiranja nadležnosti na kontrolne organe na nivou općine ili grada za vršenje inspekcijuskog nadzora na provođenju federalnih propisa ili propisa na nivou BiH.

Dalje, značajna novina je utvrđena članom 159. Prijedloga zakona a koje se odnosi na obavezu dostavljanja podataka Federalnoj upravi. Prijedlogom je utvrđeno da u obavljanju poslova nadzora koji proizilaze iz federalnih propisa i propisa BiH za čije su obavljanje, pored Federalne uprave nadležni i drugi kompetentni organi na nivou BiH, Federalna uprava ima pravo tražiti od tih organa spise, dokumentaciju i izvještaje o obavljanju poslova predviđenih u tim propisima, a ti organi dužni su dostaviti tražene podatke u rokovima koje odredi taj organ.

Također u zakona članom 164. Utvrđena značajna norma koja je novina u odnosu na važeći zakon a ista se donosi na saradnju sa nadležnim organima u sistemu službenih kontrola. Između federalnih inspekcija i drugih nadležnih organa, koji učestvuju u sistemu službenih kontrola ima se ostvariti efikasna i uspješna saradnja u oblasti zaštite zdravlja, životne sredine kao i u drugim oblastima. Izvještaj o obavljenoj službenoj kontroli se ima dostaviti glavnom federalnom inspektoru određene upravne oblasti, u roku od 15 dana po izvršenoj službenoj kontroli. Glavni federalni inspektor iz određene upravne oblasti može provesti inspekcijuski postupak i naložiti odgovarajuće mjere, ako utvrdi nepravilnosti u radu prilikom vršenja službenih kontrola, odnosno nepravilnosti kod subjekta kod kojeg je vršena službena kontrola.

Kaznene odredbe regulirane su u poglavlju IX- Prijedloga zakona u čl. 165 -167 kojima je pooštrena kaznena politika na način da su povećane početne vrijednosti za novčane kazne za utvrđene prekršaje.

Prijelazne i završne odredbe regulirane su u poglavlju X-Nacrta zakona čl. 168 -180. Precizirano je članom 178. stav (2.) Prijedloga prestanak važenja Zakona o tržišnoj inspekciji BiH stupanjem na snagu ovog zakona, kao i stavom (3) istog člana, prestanak svih federalnih zakona u dijelu koji regulira jedinstveni postupak i procesne radnje inspekcijuskog nadzora.

OSVRT NA PRIMJEDBE I SUGESTIJE POSLANIKA PREDSTAVNIČKOG DOMA I DOMA NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BIH, U VEZI SA NACRTOM ZAKONA O INSPEKCIJAMA U FBIH KAO I NA DRUGE PRIMJEDBE I SUGESTIJE PRISTIGLE U PROCEDURI JAVNE RASPRAVE

U vezi sa primjedbom kojom se traži jedinstven pristup u inspekcijskom nadzoru, sa stanovišta osiguranja dosljedne primjene federalnih propisa na cijelom prostoru FBiH, navedena uputa je po svojoj važnosti vrlo bitna i kao takva, ocijenjena neophodnom u radu i uvažena kao jedan od osnovnih principa na kojim je i pravljen ovaj tekst zakona.

Primjedbe koje se odnose na imenovanje i razrješenje direktora Federalne uprave i prava na posebni dodatak na plaću, su ocijenjene, ali predložena rješenja su usklađena sa propisima.

Zalaganje za davanje većih ovlasti inspektorima i za izricanje strožijih sankcija su regulirane od člana 119 - 124, gdje su regulirane upravne i druge mjere koje su u nadležnosti inspektora.

U vezi vremena vršenja inspekcijskog nadzora i prethodnih najava, ovim tekstom je predviđeno da se inspekcijski nadzor (član 96) može vršiti i bez prethodne najava, u bilo koje doba dana i noći, u toku radnog vremena a izuzetno i izvan radnog vremena.

Mogućnost izricanja strožijih sankcija prekršajnim nalogom je ograničena odredbama Zakona o prekršajima FBiH.

Posebni dodaci na plaću su regulirani članom 40. ovog teksta.

U vezi prijedloga za osnivanje Federalnog inspektorata rudarsko- geološke inspekcije, zadržano je sadašnje rješenje sa Federalnim Tehničkim inspektoratom imajući u vidu intenciju smanjenja broja inspektorata na način grupisanja srodnih inspekcija kako je tražila Svjetska Banka kod formiranja Uprave za inspekcije kao samostalnog organa. Prihvaćena je primjedba koja se odnosi na nedovoljno preciznu terminologiju direktor-glavni inspektor, te se u ovom tekstu koristi samo naziv – direktor Federalne uprave.

Ugrađena je primjedba da je inspektor državni službenik sa posebnim ovlastima i odgovornostima, primjedba koja se odnosi na to da usluga može biti predmet prekršaja, kao i primjedba da je inspekcijski nadzor djelatnost od općeg interesa. Uvažena je primjedba koja se odnosi na pružanje stručne pomoći iz oblasti u kojoj se vrši nadzor te saradnja i sa institucijama na nivou države BiH.

Uvažena je primjedba koja se odnosi na povjeravanje stručnih poslova- registriranim stručnim institucijama koje obavljaju takve poslove. Također je uvažena i primjedba koja se odnosi na član 27 – te je isti član brisan. Prihvaćena je primjedba koja se odnosi na primjenu međunarodnih Konvencija te članom 61.- regulisano „ Inspektori su dužni primjenjivati Međunarodne Konvencije koje je ratificirala BiH“. Ugrađena je primjedba koja se odnosila na saslušavanje i drugog lica čija je izjava od značaja za utvrđivanje činjenica kao i primjedba koja se odnosila na ograničenje prava na zaustavljanje vozila vojske, policije, vatrogasnih kola i kola hitne pomoći.

Ugrađena je i primjedba koja se odnosila na postupanje po anonimnim zahtjevima i predstavama, u članu 84. stav 3. kao i primjedba koja se odnosila na javno objavljivanje upravne mjere „na oglasnoj ploči organa za inspekcijske poslove“(član 128)

Nije prihvaćena primjedba kojom se tražilo brisanje dijela zakonskog teksta u članu 122 stav 3. i članu 123. (da žalba na rješenje inspektora o upravnim mjerama odlaže izvršenje rješenja) „ako ovim i posebnim federalnim zakonom nije drugačije određeno“ iz

razloga što je predloženo rješenje zasnovano na zakonu. Prihvaćena je primjedba koja se odnosila na preciznije regulisanje kod prestanka važenja zakona što je članom 178 decidno navedeno. Primjedba koja se odnosila na prelazne i završne odredbe je prihvaćena i ugrađena u tekst zakona (član 168 -180)

Čuvanje službene tajne je regulisano samo za inspektore (član 41.) a također i postupak suspenzije (član 42.-52.). Kod regulisanja odredaba o davanju ovlaštenja za vršenje inspekcijskog nadzora, predlagač je prioritetno u vidu imao profesionalnost, pri inspekcijskom nadzoru ali se vodilo računa i o ekonomičnosti postupka (član 52.) Uvažena je primjedba koja se odnosila na zahtjev za preciznijim regulisanjem oduzimanja nezakonito stečene imovine, član 62. stav 2. tačka 4. na način da je inspektor obavezan izdati i potvrdu o privremeno oduzetoj imovini.

Vezano za primjedbe da u zakonu nema poveznica sa državnim nivoom, te da postoji miješanje u oblasti kantona kod pripreme teksta predlagač je to uvažio i precizirao nadležnosti federalnih inspekcija na način da iste provode nadzor nad primjenom federalnih i propisa BiH i drugih propisa (misli se na Međunarodne ratificirane Konvencije-Direktive EU) i to onih BiH propisa, u kojima je regulirano da će inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona obavljati nadležne entitetske inspekcije.

Prihvaćene su primjedbe i u zakonski tekst ugrađena odredba o nazivu glavnog urbanističko–ekološkog inspektora te inspektora za podzemne instalacije a detaljnije su razrađene i kaznene odredbe.

Odnos između Federalne Uprave i inspekcija na nivou kantonalne vlasti reguliran je u članu 158 -164. Značajna novina je da nije predviđena mogućnost delegiranja nadležnosti za vršenje inspekcijskog nadzora na provođenje federalnih i propisa BiH i na nivo općina-grad imajući u vidu imperativ objektivnosti, te EU standarde a također je regulirana i saradnja u sistemu „provođenja službenih kontrola“.

Odredbom člana 20. je regulirano rukovođenje Federalnom upravom, te da direktora postavlja i razrješava Vlada Federacije BiH na usaglašen prijedlog premijera i zamjenika premijera.

Prihvaćena je sugestija koja se odnosi na ograničenje inspektora u obavljanju drugih poslova (član 39.) te propisano da inspektor, između ostalog ne može izrađivati projekte, elaborate studije i analize po nalogu poslovnog subjekta uz naknadu. Prihvaćena je i primjedba koja se odnosila na ovlaštene organe i lica koja mogu naložiti inspekcijski nadzor pa je članom 83. propisano da će se inspekcijski nadzor izvršiti na pismeni zahtjev Vlade FBiH, Federalnog ministra i direktora Federalne uprave. Upravna mjera zabrane rada kod subjekta nadzora sa više utvrđenih prekršaja je uvrštena u zakonski tekst u cilju poštivanja zakona i drugih propisa sa obavezom strožijeg kažnjavanja subjekta kod kojeg se jednim inspekcijskim nadzorom utvrdi da je počinio više federalnih prekršaja.

